

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

другий (магістерський)
(рівень вищої освіти)

на тему Удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0712 – ОП
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

освітньої Оподаткування програми
(код і назва освітньої програми)

О.В. Ярошенко
(ініціали та прізвище)

Керівник: д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА,
Меліхова Т.О.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Рецензент: к.е.н., доцент, доцент кафедри ОАОА,
Подмешальська Ю.В.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

По захиску
МФ

Запоріжжя
2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ ЗНУ

Кафедра Обліку, аналізу, оподаткування та аудиту

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

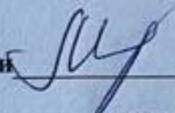
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(код та назва)

Освітня програма Оподаткування

(код та назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

«11» 10

2023 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Ярошенко Олександр Віталійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проекту) Удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

керівник роботи Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затвержені наказом ЗНУ від «09» жовтня 2023 року № 1583-с

2. Строк подання студентом роботи 01.12.2023

3. Вихідні дані до роботи законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних вчених економістів, періодична література, інтернет-ресурси, дані обліку і звітності

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1 Теоретичні основи обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві

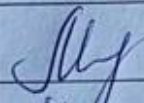
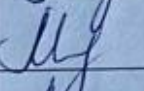
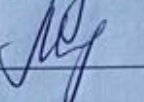
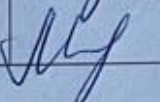
2 Облік і оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві та фінансовий аналіз ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

3 Пропозиції щодо удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

1. Послідовність ідентифікації активів при надходженні на підприємство при веденні бухгалтерського обліку. 2. Схема документального оформлення господарських операцій щодо придбання виробничих запасів на умовах попередньої оплати. 3. Послідовність аудиту виробничих запасів. 4. Відображення в обліку операцій з надходження виробничих запасів.

6. Консультанти розділів роботи

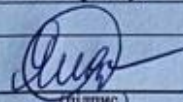
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
2	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		
3	Меліхова Т.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри ОАОА		

7. Дата видачі завдання 11.10.23

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

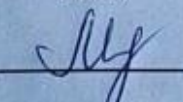
№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Срок виконання етапів роботи	Примітка
1	Складання робочого плану, визначення предмету, мети та завдань досліджень	Жовтень 2023	вик
2	Огляд літературних джерел, періодичних та наукових видань з теми дослідження	Жовтень 2023	вик
3	Робота над 1 розділом	Жовтень 2023	вик
4	Робота над 2 розділом	Жовтень 2023	вик
5	Робота над 3 розділом	Жовтень 2023	вик
6	Підготовка до публікації наукової статті та тез доповіді	Жовтень-листопад 2023	вик
7	Оформлення роботи згідно ДСТУ та методичних рекомендацій	Листопад 2023	вик
8	Попередній захист роботи	Грудень 2023	вик
9	Нормоконтроль	Грудень 2023	вик
10	Підготовка остаточного варіанту роботи, автореферату, презентаційного матеріалу, доповіді	Грудень 2023	вик
11	Захист роботи	Грудень 2023	вик

Студент

(підпис)

О.В. Ярошенко
(ініціали та прізвище)

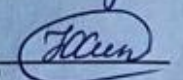
Керівник роботи (проекту)
(підпис) (ініціали та прізвище)

Т.О. Меліхова

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер
(підпис) (ініціали та прізвище)

Ю.С. Синиця

АНОТАЦІЯ

Ярошенко О. В. Удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Кваліфікаційна робота для здобуття ступеня вищої освіти магістра за спеціальністю 071 – Облік і оподаткування, науковий керівник Меліхова Т. О. Запорізький національний університет. Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні, кафедра обліку, аналізу, оподаткування та аудиту, 2023.

Досліджено теоретичні основи обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві. Розглянуто облік і оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Здійснено аналіз фінансового стану ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Проведено контроль надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Запропоновано шляхи щодо удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Ключові слова: ОБЛІК, ОПОДАТКУВАННЯ, КОНТРОЛЬ, НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ, МАЛЕ ПІДПРИЄМСТВО, ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ, МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, АВТОМАТИЗОВАНІ ПРОЦЕСИ

ABSTRACT

Yaroshenko O. Improvement of accounting, taxation and control of the receipt of production stocks at the small enterprise "METAL TRADE PROM" LLC.

Qualification work for obtaining a master's degree in the specialty 071 – Accounting and taxation, supervisor Melikhova T. O. Zaporizhzhia National University. Engineering Educational and Scientific Institute named after Yu. M. Potebny, department of accounting, analysis, taxation and audit, 2023.

The theoretical foundations of accounting, taxation and control of the receipt of production stocks at a small enterprise have been studied. The accounting and taxation

of receipt of production stocks at "METAL TRADE PROM" LLC was considered. An analysis of the financial condition at "METAL TRADE PROM" LLC was carried out. The control of the receipt of production stocks at "METAL TRADE PROM" LLC was carried out. Ways to improve accounting, taxation and control of the receipt of production stocks at "METAL TRADE PROM" LLC are proposed.

Keywords: ACCOUNTING, TAXATION, CONTROL, RECEIPT OF PRODUCTION, SMALL ENTERPRISE, TAX PLANNING, INTERNATIONAL PROGRAMS, EFFICIENCY, AUTOMATED PROCESSES

ЗМІСТ

ВСТУП	7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	11
1.1 Концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві	11
1.2 Облік та оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві	23
1.3 Контроль надходження виробничих запасів на малому підприємстві	33
2 ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	41
2.1 Загальна характеристика ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	41
2.2 Облік і оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	42
2.3 Аналіз фінансового стану ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	52
3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	62
3.1 Контроль надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	62
3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	73
3.3 Шляхи щодо удосконалення контролю надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	74
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	85
Додаток А – Фінансова звітність ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»	90

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Для проведення відбудови України у воєнний та післявоєнний час треба наявність виробничих запасів, що простіше зробити за допомогою залучення малого бізнесу. Процес надходження матеріалів пов'язаний з виявленням відповідності фактично отриманих цінностей супроводжуваним документам та встановлення нестач. Напрямок обліку та контроль надходження виробничих запасів на малих підприємствах не втрачає своєї актуальності, а також це особливо важливо для підвищення ефективності автоматизованих процесів систем управління.

Проблемними питаннями обліку, оподаткування, контролю виробничих запасів займалися такі вітчизняні вчені: Бутинець Ф.Ф., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Подмешальська Ю.В., Салига С.Я., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах проведення перевірки. Проте саме питання оподаткування та ведення обліку, розробки методики контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві недостатньо розкрито і потребує подальшого дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами і темами. Робота виконана відповідно до науково-дослідної теми кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету «Теоретико-методичні та практичні підходи щодо удосконалення обліку, аналізу, оподаткування та контролю в управлінні підприємством» (державний реєстраційний номер: 0123U100372). Автором запропоновано удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Мета та завдання роботи. Метою дослідження є вивчення теоретичних та практичних основ обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих

запасів на малому підприємстві, а також надання пропозицій щодо їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети було визначено наступні завдання:

- вивчити концептуальні основи надходження виробничих запасів на малому підприємстві;
- ознайомитись з обліком надходження виробничих запасів на малому підприємстві;
- дослідити систему контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»;
- дослідити загальну характеристику ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»;
- показати облік надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»;
- виконати фінансовий аналіз ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»;
- провести контроль надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»;
- запропонувати шляхи щодо удосконалення обліку надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»;
- запропонувати шляхи щодо удосконалення контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Об'єктом дослідження є процес обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Предметом дослідження є існуючі підходи до ведення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Інформаційною базою магістерської роботи стали законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, періодична література, інтернет-ресурси, а також дані обліку і звітності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Наукова новизна отриманих результатів полягає в:

У роботі удосконалено методичні підходи до проведення контролю надходження виробничих запасів, які на відміну від існуючих включають: загальний план, програму та робочі документи до кожної процедури. Запропоновані документи дають можливість здійснити контроль надходження виробничих запасів на малих підприємств. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз, податкове планування з врахуванням умов міжнародних програм. Це допоможе підвищити ефективність контролю автоматизованих процесів систем управління.

Для удосконалення оподаткування та обліку надходження виробничих запасів на малому підприємстві розроблені наступні Відомості формування вартості виробничих запасів при: придбанні у постачальників та підзвітними особами, внесені у статутний капітал та обміні. Це спростить та прискорить здійснення відповідних розрахунків для оподаткування, відображення в обліку господарських операцій з урахуванням умов міжнародних програм, а також підвищить ефективність автоматизованих процесів систем управління.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості впровадження практичних рекомендацій у діяльність ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ», що дозволить підвищити ефективність роботи підприємства (довідка про впровадження № ___ від _____).

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використано загальнонаукові методи: абстрактно-логічний метод (метод порівняння, метод групування абсолютних, середніх, відносних величин) та балансовий метод (метод деталізації, графічний метод).

Апробація результатів дослідження. Найважливіші положення та висновки магістерської роботи доповідалися на конференціях:

Меліхова Т. О., Ярошенко О. В. Концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві. *Сучасні виклики та напрями вдосконалення в економічній та технічній науках* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (5-6 грудня

2023 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя: ЗНУ, 2023. С. 72-73.

Основні пропозиції автора щодо удосконалення методики обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві знайшли відображення у статті:

Меліхова Т. О., Ярошенко О. В. Удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві з врахуванням умов міжнародних програм з метою підвищення ефективності автоматизованих процесів систем управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2 (подано до друку).

Обсяг та структура магістерської роботи. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст магістерської роботи виконаний на ___ сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі __ рисунки та ___ таблиць. Список використаних джерел складається із __ найменувань.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві

Бухгалтерський облік виробничих запасів на будь-якому підприємстві – це складна система з використанням взаємопов'язаних методів та принципів. Кожна складова облікового процесу виробничих запасів окремо відіграє свою важливу функцію та їх сукупність дає змогу відтворити чітку картину діяльності суб'єкта господарювання [16].

В практиці обліку виділяють такі його об'єкти, як, зокрема, необоротні активи, оборотні активи, капітал, зобов'язання, доходи та витрати. Вважаємо за необхідне сконцентрувати увагу на питаннях ідентифікації виробничих запасів у складі активів при надходженні на підприємство, як початкової ланки їх облікового процесу, адже від її якості залежать подальші результати облікового процесу загалом [23].

Запорука ефективного процесу ідентифікації активів – правильне розуміння сутності об'єкта та його класифікаційних особливостей, а також самої процедури ідентифікації. Здатність ідентифікувати актив є критерієм його визнання та зарахування на баланс з метою подальшого обліку [41].

За базове розуміння категорії «запаси» необхідно прийняти визначення наведене в НП(С)БО 9 «Запаси», яке аналогічне визначенню наведеному в МСФЗ 2 «Запаси». Відповідно до НП(С)БО 9 запаси – це активи, які: утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством. Порівняльна характеристика обліку запасів наведена у таблиці 1.1 [8].

Таблиця 1.1 – Порівняльна характеристика обліку запасів

В Україні	В закордонних країнах
Принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси та розкриття її у фінансовій звітності, встановлено НП(С)БО 9 «Запаси»	Основні методологічні принципи оцінювання, обліку та зображення у фінансовій звітності запасів, викладені в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 2 «Оцінювання та зображення матеріально-виробничих запасів у контексті формування фактичної собівартості»
Запаси – активи, які: – утримують для наступного продажу за умови ведення звичайної господарської діяльності; – перебувають у процесі виробництва з метою наступного продажу продукту виробництва	Запаси – це активи, які: – утримуються для продажу за умов звичайної господарської діяльності; – перебувають у процесі виробництва для такого продажу; – існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або у разі надання послуг
Надходження матеріалів на підприємство здійснюється на підставі товарно транспортної накладної, відповідно до якої складається прибутковий ордер у двох примірниках. Перший примірник є підставою для оприбуткування цінностей на склад, другий – прибуткового ордера є звітом про використання доручення	Надходження матеріалів на підприємство оформляється рапортом, який складається у трьох примірниках. Основою для складання рапорту є рахунок-фактура постачальника. Один примірник рапорту надсилають у відділ постачання для звірки з умовами розміщення замовлення, другий – передають на склад із матеріалами, а третій – залишають у групі приймання. Примірник рапорту, який спочатку був направлений у відділ постачання, пізніше передають у фінансову бухгалтерію для розрахунків з постачальниками
Відпуск запасів проводиться в основному на виробництво продукції, при цьому виписується відділом постачання лімітнозабірна карта на місяць в двох примірниках, перший примірник передається на склад, а другий – у цех	Відпуск матеріалів у виробництво здійснюється відповідно до вимог. Вимоги виписують у трьох примірниках. Перший примірник залишається на складі, другий – у групі матеріального обліку, третій – в особи, яка одержує матеріал. Вимога на основні матеріали відрізняється від вимоги на допоміжні матеріали лише за кольором бланка

Джерело: [35]

Таким чином, в НП(С)БО 9 та МСФЗ 2 запаси розглянуті виключно з точки зору можливості віднесення їх до активів підприємства. Проте, категорія «запаси», на нашу думку, ширше через те, що запаси – це не тільки об'єкт обліку, а й об'єкт управління. Порівняльна характеристика відмінностей положень з обліку запасів наведено у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Порівняльна характеристика відмінностей положень з обліку запасів

Методи обліку вибуття запасів відповідно до		
НП(С)БО № 9 «Запаси»	МСБО № 2 «Запаси»	ARB 43, US GAAP (США)
1. Ідентифікована собівартість відповідної одиниці запасів. 2. Середньозважена собівартість. 3. Собівартість перших за часом надходження запасів (ФІФО). 4. Нормативні витрати. 5. Ціна продажу	1. Метод конкретної ідентифікації. 2. Середньозважена собівартість. 3. Метод за формулою «перше надходження – перший видаток (ФІФО). 4. Метод стандартних (нормативних) витрат. 5. Метод роздрібних цін	1. За собівартістю кожної одиниці. 2. За середньою собівартістю. 3. За собівартістю перших за часом придбання МВЗ (засіб ФІФО). 4. За стандартною собівартістю. 5. За цінами продажу. 6. За собівартістю останніх за часом придбання МВЗ (метод ЛіФО)

Джерело: [51]

Оцінка є одним з важливих елементів методу бухгалтерського обліку. Оцінка виробничих запасів є відправним моментом їх обліку і реальною основою його побудови. Обов'язкове використання при оцінці єдиного грошового вимірника є одним з основних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» вимірювання і узагальнення всіх господарських операцій підприємства у його фінансовій звітності здійснюється в єдиній грошовій одиниці [39].

Оцінка виробничих запасів відіграє важливу роль в бухгалтерському обліку, оскільки від її якості безпосередньо залежать фінансові результати підприємства, а також показники його фінансового стану. Оцінка виробничих запасів регулюється НП(С)БО 9 «Запаси» та здійснюється на трьох етапах їх руху: при надходженні, при вибутті та на дату складання балансу [33].

Виходячи з аналізу наукових джерел переважно виникають дискусії щодо питання оцінки запасів при їх вибутті, який з них краще застосовувати на практиці. При відпуску у виробництво виробничих запасів їх оцінка здійснюється за одним із методів, передбачених НП(С)БО 9 «Запаси». Для всіх

одиниць бухгалтерського обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один із методів [27].

Перед підприємством постає завдання вибору такого методу, який би найбільше відповідав пріоритетам підприємства: – чи «реальне» відображення фінансового стану підприємства; – чи «реальне» відображення фінансових результатів підприємства [42].

Наприклад, використання методу ФАЙФО в період інфляції забезпечує наявність більшої суми прибутку, у порівнянні з методом середньозваженої собівартості. Хоча при цьому фінансовий стан підприємства, з використанням методу ФАЙФО, на дату складання балансу буде відповідати більш «реальному» його рівню. Отже, для застосування важливо обрати той метод, який дозволяє найточніше провести оцінку з урахуванням інтересів власників підприємства та специфіки виробничої діяльності [22].

Вибір оптимального для підприємства методу оцінки вибуття запасів залежить від великої кількості зовнішніх та внутрішніх факторів, які впливають на результати діяльності підприємства та його фінансовий стан [25].

Так, Павлов П.В. [38] зазначає, що при виборі варіанта оцінки запасів, котрі вибули, до уваги слід приймати широкий спектр факторів: рівень інфляції, фінансовий стан підприємства, умови реалізації, ціноутворення, вимоги податкового законодавства тощо [43].

Внутрішні фактори визначаються організаційними особливостями господарського суб'єкта, а також специфікою технології, що використовується підприємством у виробництві. Павлов П.В. виокремлює серед внутрішніх фактори технологічного і загально-організаційного характеру [11]. До першої групи він відносить взаємозамінність запасів або її неможливість, швидкість псування та втрачання властивостей, тривалість терміну зберігання тощо. До другої групи включає запаси для виконання спецпроектів і замовлень, дуже малого об'єму, з великою вартістю; велику номенклатуру та велику кількість товарів; періодичну або постійну систему обліку запасів на підприємстві;

планування фінансування свого розвитку; комп'ютерні технології обліку запасів та ін. [37].

Зовнішні фактори пов'язані з особливостями функціонування економіки країни, системи оподаткування, використання запасів в умовах інфляції, коли наявна тенденція до зростання цін на виробничі запаси [41].

Значно впливає на вибір методу оцінки ситуація, яка складається на ринку, де підприємство купує виробничі запаси та реалізує готову продукцію. При цьому важливе значення має вплив таких факторів, як зміна ціни на виробничі запаси, а також зміна ціни і попиту на готову продукцію підприємства [11].

Отже, виробничі запаси – це багатогранна категорія, у зв'язку з чим нами пропонується організувати та вести їх облік не тільки в розрізі їх ознаки, як активу, а й з урахуванням наступних ознак, з метою забезпечення інформаційних потреб на підприємстві: 1. Запаси є частиною безперервного потоку господарських операцій. 2. Записи характеризуються не тільки обсягом і структурою, але й ліквідністю. 3. Запаси це активи, а активи це те, що приносить користь підприємству. 4. Запаси це кошти, які б могли бути використані на інші потреби. 5. Запаси це складова оборотного капіталу. 6. Запаси – це уособлена цілісність, яка характеризується поняттям величини, ціни, зовнішнього вигляду та іншими атрибутами [9].

Виробничі запаси – активи, які використовуються для подальшого продажу, споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством [27].

Сировина – добуті, вироблені або придбані оборотні ресурси, які не пройшли обробку та призначені для використання у власному виробництві для виготовлення готової продукції [47].

Матеріали – придбані оборотні ресурси, призначені для використання у власному виробництві для виготовлення готової продукції та на загальновиробничі, адміністративні та збутові потреби [33].

Паливо – використовується для заправки транспортних засобів підприємства з метою використання його у загальновиробничих,

адміністративних та збутових потреб [23].

Тара – оборотні матеріальні активи, призначені для транспортування, зберігання і збуту продукції [50].

Тарні матеріали – оборотні матеріальні активи, призначені для виготовлення та ремонту тари [47].

Запасні частини – оборотні матеріальні активи, призначені для поточного, капітального та гарантійного ремонту машин, обладнання та транспортних засобів [35].

Будівельні матеріали – матеріальні активи, призначені для капітального будівництва об'єктів господарським або підрядним способом [48].

Напівфабрикати – сировина і матеріали, які пройшли певні стадії обробки, призначені для використання у власному виробництві для виготовлення готової продукції [48].

Малоцінні швидкозношувані предмети – предмети, строк служби яких не перевищує одного року або нормального операційного циклу, якщо він триває більше одного року [33].

Незавершене виробництво – продукція (роботи, послуги), що не пройшла всіх стадій виробництва, передбачених технологічним процесом, а також вироби, які не укомплектовані та не пройшли випробувань і технічного приймання [24].

Брак у виробництві – продукція, передавання якої споживачу не допускається через наявність дефектів або не відповідність за якістю, стандартами, технічними умовами та іншим нормам технічної документації [20].

Відходи виробництва – поділяються на технологічні втрати (з причин недостатньої керованості, невідповідності запасів, непередбачених відхилень не відповідають вимогам та підлягають вилученню) та технічно неминучий брак у виробництві (з технологічних причин не відповідають вимогам та можуть бути використані після усунення виявлених недоліків) [41].

Відшкодування втрат від браку з вини осіб:

– виправний брак – вартість виправлення;

– невиправний – вартість матеріалів без відходів, основна зарплата, виключаючи вартість лому.

Готова продукція – продукція, що пройшла всі стадії виробництва, передбачені технологічним процесом, пройшла випробування і технічне приймання, здана на склад або прийнята замовником [41].

Товар – матеріальні та нематеріальні активи, призначені для купівлі-продажу або обміну [39].

Запаси – активи, які:

– утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності;

– перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва;

– утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

Для цілей бухгалтерського обліку запаси включають:

– сировину, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб;

– незавершене виробництво у вигляді незакінчених обробкою і складанням деталей, вузлів, виробів та незакінчених технологічних процесів;

– готову продукцію, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом;

– товари у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу;

– малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року;

– поточні біологічні активи, а також сільськогосподарська продукція і продукція лісового господарства після її первісного визнання [39].

Придбані (отримані) або вироблені запаси зараховуються на баланс підприємства за первинною вартістю.

Первинною вартістю запасів, що придбані за плату, є собівартість запасів, яка складається з таких фактичних витрат:

- суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків;

- суми ввізного мита;

- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;

- транспортно-заготівельні витрати (ТЗВ) (затрати на заготівлю запасів, оплата тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи та транспортування запасів усіма видами транспорту до місця їх використання, включаючи витрати зі страхування ризиків транспортування запасів). Сума ТЗВ, що узагальнюється на окремому субрахунку рахунків обліку запасів, щомісячно розподіляється між сумою залишку запасів на кінець звітнього місяця і сумою запасів, що вибули (використані, реалізовані, безоплатно передані тощо) за звітний місяць. Сума ТЗВ, яка відноситься до запасів, що вибули, визначається як добуток середнього відсотка транспортно-заготівельних витрат і вартості запасів, що вибули, з відображенням її на тих самих рахунках обліку, у кореспонденції з якими відображено вибуття цих запасів. Середній відсоток ТЗВ визначається діленням суми залишків транспортно-заготівельних витрат на початок звітнього місяця і ТЗВ за звітний місяць на суму залишку запасів на початок місяця і запасів, що надійшли за звітний місяць;

- інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях.

Послідовність ідентифікації активів при надходженні на підприємство при веденні бухгалтерського обліку наведено на рисунку 1.1.

Рисунок 1.1 – Послідовність ідентифікації активів при надходженні на підприємство при веденні бухгалтерського обліку

Джерело: згруповано автором

Важливою умовою правильної організації обліку виробничих запасів є їх відповідне групування. На різних підприємствах виробничі запаси можуть мати різне призначення залежно від функції, яку вони виконують у процесі виробництва. Тому важливо правильно згрупувати (класифікувати) виробничі запаси на підприємстві за їх призначенням та роллю у процесі виробництва. На підприємствах кожна група запасів може складатися із десятків сотень назв, сортів, розмірів. Для раціонального обліку виробничих запасів, який би сприяв оперативній роботі, плануванню та бухгалтерському обліку, необхідно розробити деталізоване групування таких запасів. З цією метою на

підприємствах перелік найменувань окремих видів запасів класифікується за визначеною ознакою. Виробничі запаси поділяються на групи, кожна група поділяється на підгрупи. У межах кожної підгрупи запаси, в свою чергу, групуються за профілем, маркою, сортом, а потім за розміром та ін. [40].

Визнання виробничих запасів не має суттєвих відмінностей для потреб різних користувачів інформації (табл. 1.3), що дозволяє організувати їх облік однією базою даних [13].

Таблиця 1.3 – Підходи до визначення виробничих запасів

Підходи	Джерело	Визначення	Умови визнання
1	2	3	4
Економічний	С. В. Мочерний, Ларіна Я. С., Устенко О. А., Юрій С. І. Економічний енциклопедичний словник: I 2т. Т1/За ред. С. В. Мочерного. Львів: Світ, 2005. 616 с.	Виробничі запаси – це частина оборотних виробничих фондів, переважно предмети праці споживаються в одному виробничому циклі і повністю переносять свою вартість на створений продукт	1) належність до оборотних фондів; 2) перенесення вартості на створений продукт
Обліковий	НП(С)БО	Виробничі запаси – це придбані або самостійно виготовлені запаси, що підлягають подальшій переробці на підприємстві або утримуються для іншого споживання у ході нормального операційного циклу	1) належність до запасів з відповідними умовами визнання; 2) підлягають переробці; 3) використовуються в ході нормального операційного циклу

Продовження таблиці 1.3

1	2	3	4
Юридичний	Господарський кодекс України, стаття 139	Виробничі запаси – відносяться до майна підприємства (рухомого майна) і є цінностями, вартість яких відображається в самостійному балансі підприємства	1) є майном підприємства; 2) вартість визначається на підставі даних звітності

За законодавством України суб'єкти малого підприємництва це: – фізичні особи, зареєстровані у встановленому порядку як суб'єкти підприємницької діяльності; – юридичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності будь-якої організаційно-правової форми та форми власності [23].

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» малі підприємства характеризуються: – балансовою вартістю активів до 4 млн євро; – чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) до 8 млн євро; – середньою кількістю працівників до 50 осіб [23].

Згідно Господарського кодексу малі підприємства мають: – річний дохід від будь-якої діяльності до 10 млн євро; – середню кількість працівників за звітний період (календарний рік) до 50 осіб.

Необхідно зазначити, що організація обліку на підприємствах малого бізнесу має відповідати всім вимогам щодо обліку: забезпечувати інформаційну, контрольну, аналітичну та оціночну функції. Основним завданням організації обліку на малих підприємствах є створення такої системи отримання інформації, яка б забезпечувала реальне управління суб'єктом малого підприємництва та примноження доходу від його діяльності [24].

Згідно з діючим законодавством України малі підприємства, що відповідають критеріям визначеним в п. 291 ПКУ мають право на застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності [38].

Для розвитку та сталого функціонування малого бізнесу необхідні чіткі і прості у використанні і розумінні схеми обліку, які стануть для керівництва основою стабільного функціонування. Серед багатьох існуючих факторів, які відображаються на організації бухгалтерського обліку малих підприємств, більшість вчених-економістів, виділяють наступні:

1. Обмежені фінансові можливості щодо залучення висококваліфікованих фахівців з бухгалтерського обліку і з інших сфер (зокрема, юриспруденції, маркетингу, менеджменту). Тут важливо знати і розуміти, що первинна постановка обліку – така ж необхідна умова при організації підприємства, як і упорядкування його установчих документів [42].

2. Потреба у всебічних знаннях законодавства для здійснення своєї діяльності. Для організації навіть невеликого підприємства необхідно всебічне знання існуючої законодавчої бази: цивільного, податкового, трудового, валютного, митного, зовнішньоекономічного законодавства. Відсутність відповідних знань часто використовується протилежною стороною в своїх інтересах. Недостатність правової освіти та відсутність знань з організації документообігу є сьогодні одними з найбільш актуальних проблем [50].

3. Невелика кількість працюючих. Оскільки обсяги діяльності не дозволяють зайняти весь робочий час співробітника виконанням виключно його спеціальних обов'язків, його просять також виконувати інші роботи, в тому числі ті, які потребують знань з інших галузей, фахівців з яких у підприємства немає. Таким чином, малі підприємства в більшому ступені потребують універсальних працівників [50].

4. Слабка захищеність перед податковими та іншими контролюючими органами. Відсутність можливості тримати висококваліфікованих фахівців і недосконалість існуючої судової системи призводить до того, що перевіряючий орган може здійснювати протиправні дії, змушуючи переплачувати податки, робити інші дії, які принижують персонал та інтереси суб'єктів малого підприємництва [50].

5. Недостатнє знання керівництвом завдань бухгалтерського обліку. В системі управління організацією бухгалтерський облік виконує функцію зворотного зв'язку, тобто надає інформацію керівнику про те, чим він керує і до яких наслідків це призводить [22].

До одного із найважливіших завдань бухгалтерського обліку є забезпечення збереження майна та облік запасів на підприємстві.

Питання про те, за якою вартістю необхідно відображати запаси у бухгалтерському обліку, виникає у двох випадках: під час зарахування на баланс підприємства та на дату балансу. Запаси відображають на дату балансу за найменшою з двох оцінок: чистою вартістю реалізації або первісною вартістю [9].

Основна мета підприємства при придбанні запасів – використовувати їх у власній господарській діяльності. При цьому під використанням запасів у господарстві, зазвичай, мають на увазі їх відпуск на такі цілі: – виробництво продукції (робіт, послуг); – загальновиробничі потреби; – виправлення браку; – загальногосподарські (адміністративні) потреби; – забезпечення збуту продукції; – будівництво (виготовлення) основних засобів; – ремонт і поліпшення основних засобів [38].

1.2 Облік та оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві

Документування – це спосіб первинного спостереження і відображення господарських операцій у первинних бухгалтерських документах. Це початок і основа облікового процесу, без якого бухгалтерський облік неможливий. Кожна господарська операція щодо руху виробничих запасів фіксується за допомогою документів, заповнених з дотриманням певних вимог, що надають їм юридичної сили [33].

Від якості оформлення документів залежать повнота й вірогідність показників обліку та звітності. Відповідальність за несвоєчасне складання

первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку та недостовірність відображених у них даних несуть особи, які склали та підписали ці документи.

Документальне оформлення надходження, наявності і витрачання матеріальних ресурсів є досить відповідальним процесом, який повинен забезпечити необхідну інформацію як для обліку, так і для контролю та оперативного управління рухом матеріальних цінностей. На рисунку 1.2 наведена схема документального оформлення господарських операцій щодо придбання виробничих запасів у постачальника на умовах попередньої оплати [27].

Рисунок 1.2 – Схема документального оформлення господарських операцій щодо придбання виробничих запасів на умовах попередньої оплати

Джерело: згруповано автором

У разі, якщо на момент оприбуткування запасів неможливо достовірно визначити їх первісну вартість, такі запаси можуть оцінюватися та відображатися за справедливою вартістю з наступним коригуванням до первісної вартості.

Основні первинні документи, якими оформлюються операції з руху запасів, наведені в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Документування операцій, пов'язаних з рухом запасів

Форма документу	Назва документу	Призначення документу
1	2	3
М-1	Журнал обліку вантажів, що надійшли	Застосовується для реєстрації транспортних документів, пов'язаних з отриманням вантажів та оприбуткуванням їх на склад підприємства
М-2	Довіреність	Призначена для підтвердження права окремої посадової особи виступати довіреною особою підприємства при отримання запасів
М-2а	Акт списання бланків довіреностей	Призначений для списання використаних бланків довіреностей
М-3	Журнал реєстрації довіреностей	Призначений для реєстрації виданих довіреностей і розписки у їх отриманні
М-4	Прибутковий ордер	Використовується на складі, заповнюється в день надходження запасів при відсутності
М-4	Прибутковий ордер	розбіжностей із документами постачальника, при оприбуткуванні запасів з переробки
М-7	Акт про приймання матеріалів	Застосовується при прийнятті запасів, якщо є розбіжності з документами постачальника, або коли виробничі запаси надійшли без документів. Використовується для обліку надходження запасів і для направлення листа-претензії постачальнику
М-8, 9, 28, 28а	Лімітно-забірна картка	Використовується для систематичного відпуску у виробництво лімітованих матеріалів, а також для поточного контролю за дотриманням встановлених лімітів їх відпуску. Зазначається місячний ліміт відпуску даному цеху

Продовження таблиці 1.4

1	2	3
М-10	Акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів	Заповнюється при разовому відпуску запасів для виробничих і господарських потреб
М-11	Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів	Використовується для разового відпуску запасів всередині підприємства
М-12	Картка складського обліку матеріалів	Використовується для обліку виробничих запасів на складі
М-14	Відомість обліку залишків матеріалів на складі	Використовується для взаємозв'язку складського та бухгалтерського обліку
М-16	Матеріальний ярлик	Використовується для позначення одиниць запасів
М-18	Сигнальна довідка про відхилення фактичного залишку матеріалів від встановлених норм запасу	Складається завскладом (комірником) у випадку виявлення відхилень фактичного залишку запасів від встановлених норм
М-19	Матеріальний звіт	Складається МВО і передається до бухгалтерії; відображає рух запасів на складі за певний період
М-26	Довіреність (бланк суворої звітності)	Призначена для підтвердження права окремої посадової особи виступати довіреною особою підприємства при отриманні запасів
63	Рахунок-фактура	Використовуються для розрахунків між постачальниками та покупцями за відвантажені (відпущені) товари
1-ТН	Товарно-транспортна накладна	Призначена для обліку поставок запасів і розрахунків за їх перевезення автомобільним транспортом. Використовується для якісного та кількісного приймання запасів
-	Акт закупки запасів	Використовується при закупівлі запасів підзвітними особами у фізичних осіб на ринку та в інших місцях торгівлі

Структура документообігу повинна бути такою, щоб забезпечити вчасне надходження необхідної інформації як для обліку, так і для контролю й оперативного управління рухом матеріальних запасів. Запаси, що надходять на підприємство, приймаються за кількістю та якістю [19].

Складський облік організується за видами об'єктів, що зберігаються, за місцями зберігання, за кількістю запасів. За необхідністю складський облік організують за партіями надходження запасів. Склади повинні бути забезпечені вимірювальними приладами. Облік матеріалів на складі здійснюється комірником (який є МВО) [8].

Аналітичний облік виробничих запасів на складах ведеться за допомогою карток складського обліку, що розміщуються в картотеці за технічними групами виробничих запасів відповідно до номенклатури-цінника. Дані за аналітичними рахунками узагальнюються в оборотних відомостях. Бухгалтер повинен перевіряти стан складського обліку за графіком, але не рідше 1 разу на місяць.

Для забезпечення своєчасного відображення господарських операцій в реєстрах бухгалтерського обліку на підприємстві повинні бути чітко визначені терміни передачі первинних документів до бухгалтерії для відповідного їх оформлення (складання графіків надходження до бухгалтерії первинних документів та складання зведених графіків [22]).

Для організації бухгалтерського обліку запасів необхідно визначити номенклатуру синтетичних та аналітичних рахунків виробництва і об'єктів калькулювання. Номенклатура запасів повинна містити наступні дані про кожен окремо обліковуваний вид запасів: – технічно вірну назву; – повну технічну характеристику (сорт, розмір, марка); – одиницю виміру і номенклатурний номер. Номенклатурний номер може бути цифровим, літерним або комбінованим. Найбільш розповсюдженими є цифрові номери, які розробляються за серійною або десятичною системою. При серійній нумерації весь перелік запасів розділяють на групи за обраними ознаками. Такою ознакою є призначення певного виду запасів. Кожен вид поділяється на групи; в кожній групі для певного виду запасів визначається його порядковий номер. На підставі

номерів груп чи підгруп встановлюються номенклатурні номери запасів, які використовуються усіма службами на підприємстві [43].

Порівняння спрощеного та загального плану рахунків з відображення запасів (табл. 1.5).

Таблиця 1.5 – Порівняння спрощеного та загального плану рахунків з відображення запасів

За спрощеним планом		За загальним планом	
Код	Назва	Код	Назва
20	Виробничі запаси	20	Виробничі запаси
		22	Малоцінні швидкозношувані предмети
23	Виробництво	23	Виробництво
26	Готова продукція	26	Готова продукція
		28	Товари

Синтетичний облік запасів здійснюють у натуральному та грошовому вимірниках на рахунках другого класу плану рахунків (20). За дебетом 20 рахунка відображають збільшення балансової вартості запасів внаслідок їх надходження, а за кредитом 20 рахунка – зменшення вартості запасів внаслідок їх відбуття або уцінки. Якщо мале підприємство використовує загальний план рахунків, виробничі запаси обліковують 67 рахунку 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» [51].

Система відображення збільшення або зменшення на рахунках обліку засобів та їх джерел (табл. 1.6).

Таблиця 1.6 – Збільшення або зменшення засобів та їх джерел на рахунках обліку

За спрощеним планом	За загальним планом	Дебет	Кредит
1	2	3	4
20	20	Придбання та надходження запасів, дооцінка	Відпуск у виробництво, уцінка
	22	Придбання та надходження МШП	Відпуск МШП

Продовження таблиці 1.6

1	2	3	4
23	23	Нарахування прямих виробничих витрат: матеріальні, оплата праці, нарахування ЄСВ, амортизація, інші. Списання загальновиробничих витрат (змінні, постійні розподілені).	Списання фактичної виробничої собівартості завершеної виробництвом готової продукції, вартість виконаних робіт і послуг
26	26	Оприбуткування на склад готової продукції	Реалізація та вибуття готової продукції
	28	Оприбуткування та надходження товарів	Реалізація та вибуття товарів, безоплатна передача

Для узагальнення інформації про наявність і рух належних підприємству запасів сировини і матеріалів (у тому числі сировина й матеріали, які є в дорозі та в переробці), будівельних матеріалів, запасних частин, матеріалів сільськогосподарського призначення, палива, тари й тарних матеріалів, відходів основного виробництва, малоцінних швидкозношуваних предметів призначено рахунок 20 «Виробничі запаси» [48].

Бухгалтерський облік усіх видів запасів здійснюють в аналітичному розрізі з урахуванням вимог щодо забезпечення кількісно-сумовою та якісною інформацією (марка, розмір, сорт тощо) про рух і наявність товарів. За умови застосування методу оцінки за ціною продажу підприємства роздрібної торгівлі можуть здійснювати аналітичний облік товарів тільки в сумовому вираженні. Аналітичний облік запасів здійснюють у розрізі видів запасів, місць зберігання, матеріально відповідальних осіб [23].

Операції з надходження виробничих запасів відображено у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Відображення в обліку операцій з надходження виробничих запасів

Зміст операцій	За спрощеним планом		За загальним планом	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Оприбутковано сировина та матеріали:				
– отримані від постачальників	20	68	201	631
– придбані підзвітною особою	20	37	201	372
– як внесок до статутного капіталу	20	40	201	46
– безоплатно одержані	20	74	201	718
– виявлені в результаті інвентаризації та раніше невраховані	20	74	201	719
– виготовлені власними силами	20	23	201	23
– від ліквідації основних засобів	20	74	201	746
Проведено дооцінку запасів	20	74	20	719
Внутрішньовиробниче переміщення палива	20	20	203	203

Облік придбання виробничих запасів у постачальника відображено у таблиці 1.8.

Таблиця 1.8 – Облік придбання виробничих запасів у постачальника

Зміст операцій	За спрощеним планом		За загальним планом	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Проведення передоплати за виробничі запаси	37	31	371	311
Відображено суму ПДВ	64	64	6442	6441
Відображення податкового кредиту (податкова накладна зареєстрована в ЄРПН – Єдиний реєстр податкових накладних)	64	64	641	6442
Придбання запасів у постачальників	20	68	201	631
Відображена частина вартості товару у сумі ПДВ	64	38	6441	631
Відображення заліку взаєморозрахунків	68	37	631	371

Облік придбання виробничих запасів у постачальника відображено у таблиці 1.9.

Таблиця 1.9 – Облік придбання виробничих запасів у постачальника

Зміст операцій	За спрощеним планом		За загальним планом	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Придбання запасів у постачальників	20	68	201	631
Відображено ПДВ	64	68	6442	631
Зараховано суму податкового кредиту (zareestrovano ПН в ЄРПН)	64	64	641	6442
Перераховано постачальникам	68	31	631	311

Облік придбання виробничих запасів підзвітною особою відображено у таблиці 1.10.

Таблиця 1.10 – Облік придбання виробничих запасів підзвітною особою

Зміст операцій	За спрощеним планом		За загальним планом	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Придбання запасів підзвітною особою	20	37	201	372
Відображено ПДВ	64	37	6442	372
Зараховано суму податкового кредиту (zareestrovano ПН в ЄРПН)	64	64	641	6442
Перераховано підзвітній особі	37	31	372	311

Систематизація інформації про наявність і рух сировини й матеріалів, купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів, палива, тари й тарних матеріалів, будівельних матеріалів та матеріалів, переданих на переробку, запасних частин, матеріалів сільськогосподарського призначення, інших матеріалів, тварин на вирощуванні і відгодівлі, малоцінних та швидкозношуваних предметів, готової продукції і товарів, здійснюється у Відомості 2–м, записи до якої продовжуються у вкладних аркушах [19].

Відомість 2–м використовується для відображення оборотів за дебетом і кредитом рахунків 20 «Виробничі запаси» і 26 «Готова продукція». У графі 4 до початку записів зазначається код і назва відповідного рахунка бухгалтерського обліку, щодо якого вносяться дані про залишок і господарські операції [38].

Записи у Відомості 2–м проводяться на підставі первинних документів та/або накопичувальних відомостей, звітів, аркушів-розшифровок, у яких

узагальнюється надходження запасів та їх використання, і вибуття за звітний місяць. Для ведення обліку запасів за центрами відповідальності у графі 4 записи здійснюються у розрізі матеріально відповідальних осіб, місць зберігання запасів [16].

Відомість 5–м призначена для систематизації інформації про доходи від реалізації, інші операційні, інші доходи, вирахування з доходу, про собівартість, загальновиробничі витрати, інші витрати, про витрати майбутніх періодів, про фінансові результати, про нерозподілені прибутки (непокриті збитки) та використання прибутку. В ній також систематизується інформація про власний (статутний, пайовий, додатковий, резервний, неоплачений, вилучений) капітал, створення і використання забезпечень майбутніх витрат і платежів [14].

У Відомості 5–м відображаються обороти за дебетом і кредитом рахунків. У розділі II за рахунком 23 «Виробництво» – малими підприємствами, які здійснюють виробництво готової продукції (робіт, послуг), в сумі витрат, включаються до виробничої собівартості продукції.

Малі підприємства, які здійснюють діяльність з виробництва продукції з кредиту рахунка 23 щомісяця відображають за дебетом рахунка 26 «Готова продукція» – суму затрат.

Списання собівартості реалізованої готової продукції щомісяця з кредиту рахунка 26 «Готова продукція» (у Відомості 2–м) може здійснюватися в дебет рахунка 90 «Собівартість реалізації». При цьому у всіх випадках у Відомості 2–м забезпечується ведення кількісного обліку залишку, надходження і вибуття готової продукції за первинними документами на їх виготовлення і вибуття (реалізацію тощо) [11].

Дані Відомості 2–м (з кредиту рахунка 26 «Готова продукція») (графа 16) використовуються для заповнення розділу I Відомості 5–м (з кредиту рахунка 90 «Собівартість реалізації»), розділу II Відомості 5–м (з кредиту рахунка 23 «Виробництво»).

1.3 Контроль надходження виробничих запасів на малому підприємстві

Бухгалтерський облік має забезпечити контроль за залишками, надходженням і витратами виробничих запасів на складі, що є важливою умовою для забезпечення збереження власності підприємства [12].

Контроль виробничих запасів - один з найбільш складних ділянок облікової роботи та один з трудомістких етапів перевірки фінансової звітності.

Сиротюк Г. вважає, що мета контролю виробничих запасів – висловлення контролером думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху і залишків запасів у всіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок її підготовки і надання користувачам [15].

І дійсно, з цим твердженням важко не погодитись, адже контроль виробничих запасів проводиться для того, щоб одержати належні і достовірні контролерські докази, щодо їх обліку та відображення у фінансовій звітності з метою висловлення незалежної думки контролера щодо її достовірності та відповідності концептуальній основі фінансової звітності [45].

Для задоволення потреб користувачів в отриманні повної, правдивої та неупередженої інформації щодо виробничих запасів контролеру необхідно виконати такі основні завдання для досягнення вказаної мети:

- здійснення контролю за дотриманням чинного законодавства щодо операцій з виробничими запасами;
- встановлення правильності визнання активів запасами згідно з НП(С)БО № 9 «Запаси»;
- перевірка дотримання підприємством облікової політики щодо відображення запасів в обліку та звітності;
- перевірка правильності формування первісної вартості запасів;
- дослідження стану складського господарства запасів;
- встановлення повноти і правильності відображення в бухгалтерському обліку надходження запасів за їх каналами;

- підтвердження (спростування) доцільності вибору підприємством методу списання запасів на витрати підприємства;
- перевірка дотримання встановлених нормативів використання запасів на виробництво;
- дослідження правильності і повноти відображення в обліку господарських операцій з вибуття запасів за їх каналами [25]
- перевірка правильності віднесення вартості запасів, використаних на виробництво;
- перевірка правильності та своєчасності відображення виробничих запасів в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності;
- дослідження протизаконних дій, пов'язаних із рухом виробничих запасів, суттєвих порушень і помилок у бухгалтерському обліку та звітності.

Загалом облікову політику можна характеризувати як вибір методик, прийомів і способів ведення бухгалтерського обліку із тих, які наведені в нормативних документах з методології бухгалтерського обліку в межах загальних правил і принципів його організації [46].

Дуже важливим завданням контролю виробничих запасів є встановлення, чи дотримується підприємство тих методів, принципів та процедур щодо даного виду активів, які обрані ним та прописані в наказі про облікову політику [18].

Скрипник М.І. вважає, що проводити суцільну перевірку недоцільно – це потребує великих матеріальних і трудових затрат. Тому бажано перевірити й оцінити систему внутрішнього контролю та обліку на підприємстві, залежно від отриманих результатів, розширювати сукупність досліджень чи навпаки, довіритися даним клієнта і провести лише деякі перевірочні процедури, щоб підтвердити довіру до інформації системи внутрішнього контролю [21].

На початковій (організаційній) стадії контролю, контролер проводить ознайомлення з бізнесом клієнта, оцінює вплив на діяльність підприємства зовнішніх та внутрішніх факторів його діяльності з метою оцінки властивого

ризик. Наступною процедурою є оцінка системи внутрішнього контролю суб'єкта господарювання що є метою встановлення величини ризику контролю. Від величини властивого ризику та ризику контролю залежить ризик не виявлення, на який може впливати контролер шляхом планування відповідної кількості контролерських процедур. Відповідно, наступним кроком контролера є складання плану проведення контролю, в якому зазначається перелік етапів контролю, склад контролерських процедур за кожним етапом, виконавець процедур та період перевірки [17].

Контроль за виконанням плану договорів, своєчасним надходженням і оприбуткуванням матеріалів здійснює служба постачання. З цією метою ведуться відомості (машинограми) оперативного обліку виконання договорів поставки, де відмічається виконання умов договору про поставку за асортиментом матеріалів, їх кількістю, ціною, строками відвантаження тощо. Бухгалтерія здійснює контроль за організацією даних оперативного обліку [32].

Перелік контролерських процедур виробничих запасів:

1. Звірка залишків виробничих запасів за даними головної книги з залишками в облікових регістрах;
2. Перевірка наявності договорів про повну матеріальну відповідальність
3. Перевірка дотримання строків, порядку, документального оформлення та відображення в обліку результатів проведення інвентаризації виробничих запасів;
4. Зустрічна перевірка даних договору, документів на оплату, прибуткових накладних, інших супровідних документів з даними відображеними у аналітичному та бухгалтерському обліку;
5. Перевірка відповідності прибуткових та видаткових накладних записам в журналі реєстрації;
6. Перевірка формування первісної вартості товарно-матеріальних цінностей при надходженні;
7. Перевірка невідфактурованих поставок на предмет оприбуткування та відпуск товарно-матеріальних цінностей у виробництво;
8. Перевірка своєчасності оприбуткування запасів

9. Перевірка документального оформлення та відображення в обліку результатів переоцінки товарно-матеріальних цінностей;

10. Перевірка документального оформлення товарно-матеріальних цінностей, які знаходяться на відповідному зберіганні;

11. Перевірка документального оформлення запасів, які знаходяться в дорозі;

12. Перевірка документального оформлення, відображення в обліку та незмінності методу оцінки вибуття товарно-матеріальних цінностей;

13. Перевірка правомірності внесення змін в облікову політику з питань вибуття виробничих запасів [30].

Документування плану контролю має бути достатнім для відображення запланованого характеру, часу та обсягу процедур оцінки ризиків і подальших контролерських процедур на рівні тверджень для кожного суттєвого класу операцій, залишків на рахунках та розкритті у відповідь на оцінені ризики [26].

На підставі плану контролю контролер складає програму перевірки.

Програма контролерської перевірки обліку операцій із запасами суб'єкта господарювання повинна включати дослідження стану збереження матеріальних цінностей, нормування витрат та оприбуткування, правильність оцінювання покупних виробничих запасів, використання запасів на виробництві [12].

Під час підготовки програми контролеру для виконання робіт за конкретним договором доречно враховувати такі обставини:

- визначені оцінки ризику суттєвих викривлень;
- рівень впевненості, який має бути забезпечений під час отримання контролерських доказів у процесі виконання процедур по суті;
- заплановані терміни виконання тестів контролю і процедур по суті;
- можливість координації будь-якої позиції в плані перевірки, наприклад, заміна одного працівника на іншого, надання технічної або методичної допомоги;
- кількість асистентів (тобто працівників контролерської фірми, які мають менший досвід роботи порівняно зі старшим персоналом);
- необхідність залучення інших контролерів або експертів [8, с. 387].

Якщо необхідно в ході перевірки варто переглядати програму та загальний план контролю. Якщо такі зміни відбулися, то їх обов'язково необхідно задокументувати. Отже, на підставі загального плану контролер розробляє та документально оформлює програму контролю, яка деталізує та розкриває пункти плану контролю [46].

Організацію контролю виробничих запасів доцільно розпочати з перевірки своєчасності і повноти проведення інвентаризації запасів [18].

Далі перевіряється процес надходження виробничих запасів. При цьому досліджується: повнота оприбуткування запасів за даними бухгалтерського обліку; їх відповідність за кількістю та якістю за даними приймальних документів і складених матеріально відповідальними особами, а також повнота оприбуткування запасів, які надійшли без супровідних документів [29].

Закріплення матеріальної відповідальності перевіряється за даними договорів про повну матеріальну відповідальність, укладених між адміністрацією підприємства та конкретними працівниками; норми витрат сировини і матеріалів на виробництво та їх дотримання [30].

Наступним етапом є з'ясування встановленої методики оцінки запасів, яка регламентована обліковою політикою підприємства [32].

Послідуючим етапом є перевірка методу оцінки запасів під час їх списання. Перевіряючи відпуск запасів стороннім особам, перевіряється підстава відпуску та умови реалізації, при цьому перевіряються дані первинних документів [45].

Досліджуються причини, які зумовили виникнення негативних явищ, розмір невиробничих витрат, установлюються особи, винні в заподіянні збитків; нестача цінностей та збитки, виявлені при інвентаризації, їх обґрунтованість і відповідальні особи. Узагальнюється дослідження інших об'єктів, де виявлено збитки, перевіряється, чи підтверджується її розмір даними бухгалтерського обліку та іншими зібраними доказами, наскільки правильно встановлено матеріальну відповідальність конкретних працівників і розмір її відшкодування [21].

Послідовність контролю виробничих запасів наведена на рисунку 1.3.

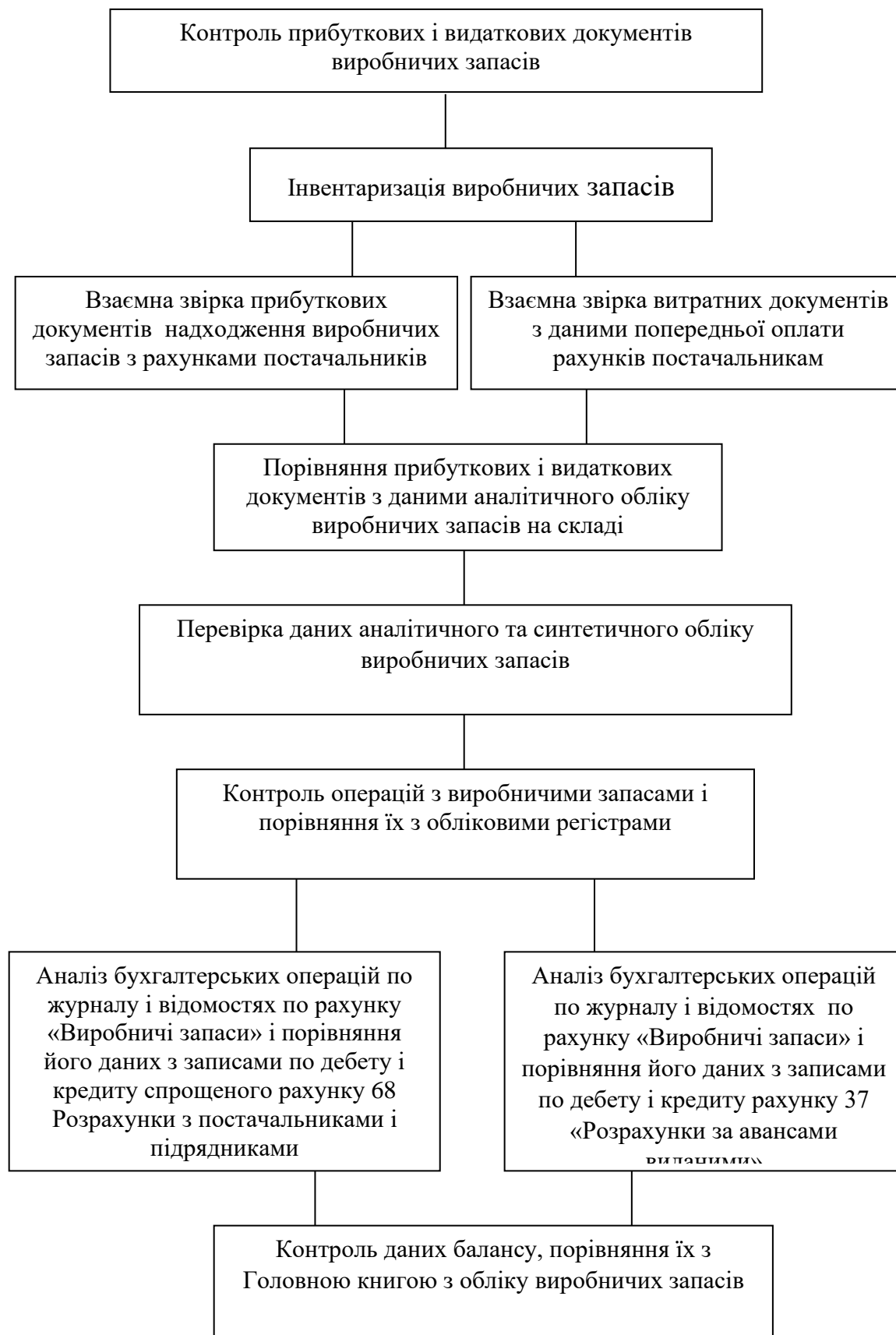

Рисунок 1.3 – Послідовність контролю виробничих запасів

Джерело: згруповано автором

Практика показує, що типовими помилками, що виникають під час здійснення операцій з виробничих запасів можуть бути:

- незадовільна організація складського господарства;
- невиконання завдань щодо заготовлення (придбання) матеріалів;
- завищення собівартості придбаних матеріалів;
- порушення правил приймання вантажів;
- неповне оприбуткування запасів;
- необґрунтовані претензії до постачальників;
- нераціональне витрачання матеріалів на виробництво;
- порушення норм і лімітів відпуску;
- порушення порядку проведення інвентаризації (порушення строків проведення, нерівномірний їх розподіл за календарними періодами, порушення принципу раптовості, неякісне проведення інвентаризації, недбале і несвоєчасне оформлення документів тощо);
- нестача, надлишок, присвоєння ТМЦ;
- помилки і підробки в документах;
- підміна нових матеріалів старими;
- помилки у визначенні сум уцінок, дооцінок запасів та їх відображення в обліку; незадовільне ведення бухгалтерського обліку [12].

Таким чином, запаси – це активи, які: утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством. Оцінка виробничих запасів регулюється НП(С)БО 9 «Запаси» та здійснюється на трьох етапах їх руху: при надходженні, при вибутті та на дату складання балансу.

Документування – це спосіб первинного спостереження і відображення господарських операцій у первинних бухгалтерських документах. Це початок і основа облікового процесу, без якого бухгалтерський облік неможливий. Кожна господарська операція щодо руху виробничих запасів фіксується за допомогою

документів, заповнених з дотриманням певних вимог, що надають їм юридичної сили. Синтетичний облік запасів здійснюють у натуральному та грошовому вимірниках на рахунках другого класу плану рахунків (20). За дебетом 20 рахунка відображають збільшення балансової вартості запасів внаслідок їх надходження, а за кредитом 20 рахунка – зменшення вартості запасів внаслідок їх відбуття або уцінки. Якщо мале підприємство використовує загальний план рахунків, виробничі запаси обліковують 67 рахунку 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети».

Контроль виробничих запасів - один з найбільш складних ділянок облікової роботи та один з трудомістких етапів перевірки фінансової звітності. Мета контролю виробничих запасів – висловлення контролером думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху і залишків запасів у всіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок її підготовки і надання користувачам.

2 ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ТА ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

2.1 Загальна характеристика ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» надає повний комплекс послуг по прийому і переробці лому чорних і кольорових металів. ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» надає послуги по демонтажу металевих конструкцій будь-якої складності: порізка, погрузка і самовивіз автотранспортом от 3т до з/д вагонів. Закупає такі види чорного лому як: вид 2, 3, 4, вид 501, вид 500 (негабарит), 505 (чавун), 503 (стружка сталевана), вид 502 (канати, проволока), ж/д лом (рельси, лом) легованої сталі).

Лом кольорових металів: мідь, латунь, бронза, алюміній (смішний, електротехнічний, харчовий), свинець, кабельний, акумулятори, ТНЖ, ЦАМ, титан, алюмінієва банка, ніхром, кремній, олово, цинк, нікель, стружка (мідна, латунь, н/ж та алюм).

ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» заключив довгострокові договори з найбільшими металургійними підприємствами України та має максимально високі ціни. Код ЄДРПОУ 43306294. Розмір статутного капіталу 4 000,00 грн.

Організація ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» зареєстрована 24.10.2019 р. за юридичною адресою Україна, Запорізька обл., місто Запоріжжя, проспект Соборний 156. Керівником організації є Зубов Ілля Сергійович. Розмір статутного капіталу складає 4 000,00 грн. На момент останнього оновлення даних 31.12.2023 стан організації - Не перебуває в процесі припинення.

ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» надає послуги з демонтажу металоконструкцій, ангарів, кранів, сільгосптехніки. Демонтаж промислового обладнання: верстати, преси, котельні та ін. Роботи проводяться висококваліфікованими фахівцями, які мають багаторічний досвід у цій сфері і тому демонтаж буде виконано оперативно та в домовлені терміни. А також надає

послуги з сортування, навантаження та самовивезення.

В наявності спецтехніка: навантажувачі на базі, автотранспорт, залізничний транспорт, зварювальники. Вивозять своїм транспортом чорний брухт по місту від 1 тони.

Основний види діяльності:

46.77 Оптова торгівля відходами та брухтом.

Інші види діяльності:

- 38.32 Відновлення відсортованих відходів;
- 70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування;
- 63.99 Надання інших інформаційних послуг.

2.2 Облік і оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Під час дії військового часу виникає проблема у своєчасності і повноті надходження виробничих запасів. Особливо страждають від цього малі підприємства, оскільки у них не має складів та великих запасів.

Для налагодження графіків отримання матеріалів та здійснення бюджетування ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» треба чітко розуміти концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві (рисунок 2.1).

Отже, побудовані концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Це допоможе структурувати облік, попередить помилки та підвищить ефективність управління запасами.

В місцях зберігання для кожного виду запасів (сорт, сортамент, номенклатурний номер тощо) ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» прикріплений матеріальний ярлик типової форми М-16 із характеристикою саме цього виду запасів.

Методологічні основи обліку	НП(С)БО 9 «Запаси»
Первинні документи	Накладні Товарно-транспортні накладні Акт приймання матеріалів Прибуткова накладна
Рахунок обліку	20 «Виробничі запаси»
За дебетом	Надходження запасів, дооцінка
За кредитом	Витрачання запасів, відпуск на сторону, уцінка
Кореспонденція рахунків з надходження виробничих запасів	Дт 20 Кт 68
Фінансова звітність малого підприємства	Рядок 1100 «Запаси»
Оподаткування виробничих запасів	При надходженні виробничих запасів одночасно підприємство отримує податковий кредит з ПДВ 20%

Рисунок 2.1 – Концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Джерело: згруповано автором

В матеріальному ярлику вказується назва, інвентарний номер, шифр, ціна матеріалу, вимірники (тони, центнери, кілограми, грами, штуки, кубометри, літри), за якими обліковують ці матеріали. Бланк ярлика заповнює завідуючий складом на кожний номенклатурний номер матеріальних цінностей. Повинна бути повна відповідність даних ярликів (назва матеріалу, марка, одиниця виміру, сорт) і «Карток складського обліку матеріалів» тип. ф. №М-12 (таблиця 2.1), які є основним реєстром, в якому відображається наявність запасів.

Таблиця 2.1 – Картка складського обліку матеріалів ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Склад	Сте-лаж	Комір-ка	Марка	Сорт	Про-філь	Розмір	Оди-ниця виміру	Номенк-латурний номер	Ціна	Норма запасу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
№1	9	2	M-500	1	-	рулон 50кг	кг	208511	150	3000

Продовження таблиці 2.1

Дата запису	Номер доку-мента	№ з/п	Від кого отримано або кому відпущено	Надход-ження	Видаток	Зали-шок	Контроль (підпис)
12	13	14	15	16	17	18	19
01.01	23	1	-	-	-	1500	
07.01	31	2	Відділ постачання	700	-	2200	
11.01	45	3	Цех №2	-	170	2030	

На ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» використані й повернені довіреності списують на основі «Акта на списання бланків довіреностей», типова форма № М-2а, який складають в одному примірнику не рідше одного разу на квартал. Журнал реєстрації довіреностей ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» наведено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Журнал реєстрації довіреностей ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

№ дові-ренос-ті	Дата видачі	Тер-мін дії дові-ренос-ті	Посада і прізвище особи, якій видано довіреність	Назва поста-чальника	№ і дата контракту, наряду, рахунка, специфікації, іншого документ-та або повідомлення	Роз-писка особи, що одержала довіре-нвсть	Від-мітка про вико-рис-тання дові-ренос-ті
1	2	3	4	5	6	7	8
12	11.01	13.01	Менеджер Іванов І.В.	ТОВ «Бріг»	№15 від 11.01.2022	+	+
32	21.02	24.02	менеджер Іванов І.В.	ТОВ «Мет»	№36 від 20.02.2022	+	+

Для видачі сировини й матеріалів із складів на виробництво використовують, як правило, «Лімітно-забірні картки» тип. ф. № М-8 (таблиця 2.3), оскільки вони дають можливість отримувати матеріали в межах загального

ліміту частковими партіями, в міру потреби, що також є запорукою раціонального витрачання запасів, уникнення нестач і крадіжок, особливо при відсутності спеціальних комір для їхнього зберігання безпосередньо в центрах відповідальності - виробничих підрозділах підприємства.

Таблиця 2.3 – Лімітно-забірна картка ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Номер документа	Місяць, рік	Код			Кореспондуючий рахунок	
		виду операції	відправ-ника	одержу-вача	рахунок, субрахунок	код аналітичного обліку
22	січень 2022	5	менеджер	цех	23	2
Матеріальні цінності			Одиниця виміру			
Найменування, сорт, розмір, марка		Номенклатур-ний номер	Код		Найменування	
Пакувальні матеріали		12	03		кг	
Ліміт	Порядковий номер запису за складською картотекою		Всього відпущено з урахуванням повернення		Ціна	Сума
100	17		100		35	3500
Дата	Кількість	Залишок ліміту	Підпис завідуючого складом або одержувача			
Зворотний бік форми № М-8						
Відпущено	Дата	Кількість	Залишок ліміту	Підпис завідуючого складом або одержувача		
	02.01	25	75			
	04.01	30	45			
	07.01	15	30			
	Всього	10	20			
Повернено	-	-	-	-		
	-	-	-	-		

Оприбутковано сировина та матеріали ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»: отримані від постачальників 3000 грн, придбані підзвітною особою 2000 грн, внесені до статутного капіталу 10000 грн, безоплатно одержані 4000 грн, виявлені в результаті інвентаризації та раніше невраховані 1000 грн, виготовлені власними силами 7000 грн, утворені внаслідок ліквідації основного засобу 1500 грн. Проведено дооцінку запасів на суму 100 грн. Здійснено внутрішньовиробниче переміщення палива 600 грн (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 – Відображення в обліку операцій з надходження виробничих запасів

Зміст операцій	За спрощеним планом		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
Оприбутковано сировина та матеріали:			
– отримані від постачальників	20	68	3000
– придбані підзвітною особою	20	37	2000
– як внесок до статутного капіталу	20	40	10000
– безоплатно одержані	20	74	4000
– виявлені в результаті інвентаризації та раніше невраховані	20	74	1000
– виготовлені власними силами	20	23	7000
– від ліквідації основних засобів	20	74	1500
Проведено дооцінку запасів	20	74	100
Внутрішньовиробниче переміщення палива	20	20	600

ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» придбало у ТОВ «Мет» сировину у сумі 1200 грн. (у тому числі ПДВ - 200 грн.). Відображення операцій наведено в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Облік придбання запасів ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Зміст господарської операції	За спрощеним планом		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
1	2	3	4
Перша подія – оплата			
Здійснено оплату матеріалів	37	31	1200
Відображено податковий кредит з ПДВ	64	64	200
Реєстрація ПН	64	64	200
Оприбутковано запчастини для механічного обладнання, придбані у вітчизняного постачальника	20	68	1000
Списано суму раніше нарахованого податкового кредиту	64	68	200
Відображено взаємне зарахування заборгованостей	68	37	1200
Перша подія – оприбуткування запасів			
Оприбутковано запчастини для механічного обладнання, придбані у вітчизняного постачальника	20	68	1000
Відображено податковий кредит щодо ПДВ по оприбуткованих матеріалах	64	68	200
Оплачено раніше отримані матеріали	68	31	1200

В таблиці 2.6 наведено операції, пов'язані з придбанням запасів підзвітною особою, з власного виробництва, виявлених при інвентаризації ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Таблиця 2.6 – Облік операцій, пов'язаних з придбанням запасів підзвітною особою, з власного виробництва, виявлених при інвентаризації ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
1	2	3	4
Придбання запасів підзвітною особою			
Оприбутковано катанку, придбану підзвітною особою за грошові кошти	20	37	1000,0
Відображено суму ПДВ у складі податкового кредиту	64	37	200,0
Надходження запасів з власного виробництва			
Оприбутковано виробничі запаси, виготовлені власними силами	20	23	1500
Оприбуткування надлишків, виявлених при інвентаризації			
Оприбутковано провід, який раніше не обліковувався на баланс	20	71	1800

Журнал господарських операцій ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» представлено в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Господарські операції ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

№ з/п	Дата	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн	Документи, що підтверджують операцію
1	2	3	4	5	6	7
1	03.10.22	Поступили матеріали в якості внеску в статутний капітал підприємства від засновника	20	40	7000	Прибутковий ордер (ф. № М-4)

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7
2	04.10.2 2	Оприбутковані на склад підприємства матеріали (які знаходяться на відповідальному зберіганні та враховуються на позабалансовому рахунку 02)	20	68	10000	Накладна-вимога (ф. № М-11)
		Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	64	68	2000	Податкова накладна
		Реєстрація ПН	64	64	2000	Податкова накладна
		Списані матеріали з позабалансового рахунку	-	02	10000	Бухгалтерська довідка
3	07.10.2 2	Отримані запаси від ТОВ «Кріп»	20	68	20000	Накладна
		Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	64	68	4000	Податкова накладна
		Реєстрація ПН	64	64	4000	Податкова накладна
4	27.10.2 2	Отримані матеріали по імпорту від компанії «ARMI»	20	68	\$1000 30000	ГТД, прибутковий ордер (ф. № М-4)
		Нараховані та сплачені: - митний збір	20	37	300	ГТД Митна декларація
		- ввізне мито	20	37	3000	Митна декларація
		Перераховано митниці (300 + 3000)	37	31	3300	Виписка банку
		Відображена доставка матеріалів власним автотранспортом	20	23	759,10	Шляховий лист вантажівки (ф. № 2-ТН)
		Перерахований ПДВ	64	31	6000	Виписка банку
	03.11.2 2	Сплачено постачальнику	68	31	\$1000 30000	Митна декларація
5	28.10.2 2	Отримані безкоштовно матеріали від ТОВ «Добробут»	20	71	600	Прибутковий ордер (ф. № М-4)

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7
6	02.11.2 2	Отримані матеріали від ТОВ «Ріа». Оплата по взаємозаліку	20	68	30000	Накладна-вимога (ф. № М-11), прибутковий ордер (ф. № М-4)
		Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	64	68	6000	Податкова накладна
		Реєстрація ПН	64	64	4000	Податкова накладна
7	21.12.2 2	Оприбутковані матеріали за ціною можливого використання (від демонтажу основних засобів)	20	68	400	Прибутковий ордер (ф. № М-4)
8	12.10.2 2	Відпущені матеріали за собівартістю рівною звичайній ціні ТОВ «Айс» в обмін на кондиціонери	37	71	6000	Накладна-вимога (ф. № М-11)
		Відображена сума податкового зобов'язання з ПДВ	71	64	1000	Податкова накладна
		Списана собівартість реалізованих запасів	96	20	3000	Бухгалтерська довідка
		Оприбутковані кондиціонери, отримані від ТОВ «Айс» та зараховані до складу основних засобів підприємства	15	68	20000	Акт приймання-передачі основних засобів (ф. № ОЗ-1)
			10	15	20000	
		Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	64	68	4000	Податкова накладна
Відображений взаємозалік заборгованостей	68	37	24000	Бухгалтерська довідка		
9	04.11.2 2	Відпущені ТОВ «Діо» матеріали. Залік заборгованості (див. операцію №6)	37	71	24000	Накладна-вимога (ф. № М-11)

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7
		Відображена сума податкового зобов'язання з ПДВ	71	64	4000	Податкова накладна
		Списана собівартість реалізованих запасів	96	20	15000	
		Проведений взаємозалік заборгованостей	68	37	24000	
10	04.11.2 2	Відпущені матеріали за складу підприємства до цеху для виробництва основних засобів на власні потреби	15	20	15000	Накладна-вимога (ф. № М-11)
11	07.11.2 2	Відпущені матеріали робітнику підприємства Петрова О.О. в рахунок погашення заборгованості з оплати праці	37	71	960	
		Відображена сума податкового зобов'язання з ПДВ	71	64	160	Податкова накладна
		Списана собівартість реалізованих запасів	96	20	200	Бухгалтерська довідка
		Вирахувана із заробітної плати вартість відпущених запасів	66	37	300	
12	10.11.2 2	Відпущені ТОВ «Прус» матеріали в переробку для виготовлення напівфабрикатів	20	20	10000	Накладна-вимога (ф. № М-11), договір на виконання робіт з переробки сировини
13	28.11.2 2	Виконані роботи ПП «Надія» з виготовлення напівфабрикатів	20	68	10000	Акт виконаних робіт
		Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	64	68	2000	Податкова накладна
		Оприбутковані напівфабрикати	20	20	5000	Прибутковий ордер (ф. № М-4)

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7
14	28.11.2 2	Відпущені у виробництво напівфабрикати, виготовлені на стороні	23	20	5000	Накладна-вимога (ф. № М-11)
15	11.10.2 2	Відпущені у виробництво запаси	23	20	10000	
16	16.11.2 2	Відпущені у виробництво матеріали для виправлення браку	23	20	1000	Накладна-вимога (ф. № М-11)
17	20.12.2 2	Оприбутковані возвратні відходи за ціною можливого використання	20	23	500	Прибутковий ордер (ф. № М-4)
18	10.10.2 2	Оприбутковані запаси від підзвітної особи Холод С.М.	20	37	400	Авансовий звіт, прибутковий ордер (ф. № М-4)
			20	37	100	
19	14.10.2 2	Оприбутковані запчастини для ремонту автомобіля	20	68	3000	Прибутковий ордер (ф. № М-4)
		Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	64	68	600	Податкова накладна
20	17.10.2 2	Відпущені запчастини для ремонту автомобіля	91	20	3000	Накладна-вимога (ф. № М-11)
21	16.11.2 2	Оприбутковані спецодяг та спецвзуття	20	68	5000	Прибутковий ордер (ф. № М-4)
		Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	64	68	1000	Податкова накладна
22	17.11.2 2	Відпущені за складу спецодяг та спецвзуття для робітників цеху	91	20	5000	Накладна-вимога (ф. № М-11), особиста картка обліку спецодягу, спецвзуття та захисних засобів (ф. № МШ-6)

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7
23	30.12.2 2	Відображена виявлена в результаті інвентаризації нестача матеріалу №1 та залишок матеріалу №2. Зроблений залік за пересортицею	20	20	1400	Матеріали, оформлені за результатами проведеної інвентаризації, бухгалтерська довідка
		Відображена різниця в ціні матеріалів (1850 – 1400)	20	71	450	
24	30.12.2 2	Списана нестача матеріалів в результаті природного убутку при зберіганні	96	20	500	
25	13.10.2 2	Перераховано с поточного рахунку фірмі «Укрнафта» за паливо (передплата)	37	31	36000	Рахунок-фактура
		Відображені розрахунки з ПДВ	64	64	6000	Податкова накладна
26	14.10.2 2	Отримано та оприбутковано від фірми «Укрнафта» паливо	20	37	30000	Прибутковий ордер (ф. № М-4)
		Відображені розрахунки з ПДВ	64	37	6000	Податкова накладна

2.3 Аналіз фінансового стану ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Джерелом аналізу необоротних активів є Баланс (Звіт про фінансовий стан). При цьому в процесі аналізу Балансу також аналізуються дані аналітичного та синтетичного обліку, облікові регістри, примітки до фінансової звітності, в яких інформація є більш розширеною (додаток А, Б).

Ліквідність підприємства відображає його здатність розраховуватися за своїми поточними зобов'язаннями наявними оборотними ресурсами шляхом швидкого конвертування їх у грошові кошти. Аналіз ліквідності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» за 2018-2022 рр.

Показник	Норматив	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт покриття	>1	1	1,671429	2,7843137	4,928571	2,7248062
Коефіцієнт швидкої ліквідності	>0,6	0,942029	1,371429	2,5882353	4,380952	2,4864341
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>=0,25	0,246377	0,3	0,745098	1,261905	0,1744186
Чистий оборотний капітал, тис грн		0	47	91	165	89

Продовження таблиці 2.8

Показник	Абсолютне відхилення			
	2019 р. від 2018 р.	2020 р. від 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
1	8	9	10	11
Коефіцієнт покриття	0,671429	1,112885	2,144258	-2,20377
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,4294	1,216807	1,792717	-1,89452
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,053623	0,445098	0,516807	-1,08749
Чистий оборотний капітал, тис грн	47	44	74	-76

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Коефіцієнт покриття (>1): Цей показник вказує, наскільки компанія може покрити свої короткострокові зобов'язання за допомогою активів. Зростання цього показника з 2018 по 2022 рік свідчить про покращення фінансової стійкості компанії.

Коефіцієнт швидкої ліквідності (>0,6): Цей показник вимірює, наскільки компанія може швидко погасити свої поточні зобов'язання. Його зростання з

2018 по 2022 рік також свідчить про покращення ліквідності.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($\geq 0,25$): Цей показник вказує на здатність компанії виплатити всі свої короткострокові зобов'язання за допомогою найбільш ліквідних активів. Значення показника зменшилося в 2022 році, що може вказувати на меншу готовність компанії до погашення зобов'язань.

Чистий оборотний капітал: Значення цього показника змінюється з року в рік. Необхідно дослідити причини різких змін, оскільки це може свідчити про нестабільність в управлінні оборотним капіталом.

Абсолютні відхилення також вказують на значні зміни у всіх вказаних показниках, що може вказувати на фінансові та управлінські виклики, з якими стикається компанія.

Платоспроможність виявляє здатність підприємства розраховуватися за власними поточними зобов'язаннями лише наявними на підприємстві грошовими коштами та їх еквівалентами. Аналіз платоспроможності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз платоспроможності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» за 2018-2022 рр.

Показник	Норматив	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$\geq 0,5$	- 0,41245	- -0,9625	- -1,790614	- -1,40551	- -1,745238
Коефіцієнт фінансової стійкості	< 1	- 3,42456	- -2,038961	- -1,558468	- -1,71148	- -1,572988
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\geq 0,1$	0	0,671429	1,7843137	3,928571	1,7248062
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$> 0,2$	0	-0,101732	-0,183468	-0,46218	-0,242838

Продовження таблиці 2.9

Показник	Абсолютне відхилення			
	2019 р. від 2018 р.	2020 р. від 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
1	8	9	10	11
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	-0,55005	-0,82811	0,385102	-0,33973
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,3856	0,480493	-0,15302	0,138497
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,671429	1,112885	2,144258	-2,20377
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,10173	-0,08174	-0,27872	0,219347

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії) ($\geq 0,5$): Цей показник вказує, якою мірою компанія залежить від власних джерел фінансування. Від'ємні значення з 2018 по 2022 рік свідчать про те, що компанія має боргове фінансування, що перевищує власний капітал.

Коефіцієнт фінансової стійкості (< 1): Цей показник визначає, яка частина активів компанії фінансується з власних джерел. Від'ємні значення також вказують на домінування боргового фінансування.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами ($\geq 0,1$): Цей показник оцінює, наскільки компанія може покрити свої поточні зобов'язання за рахунок власних оборотних активів. Його зростання з 2018 по 2022 рік свідчить про певне поліпшення в здатності компанії покривати поточні зобов'язання власними активами.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу ($> 0,2$): Цей показник вказує на здатність компанії ефективно використовувати свій власний капітал. Від'ємні значення можуть свідчити про труднощі в оптимальному використанні власних ресурсів.

Абсолютні відхилення показують значущі зміни в кожному з показників, що може вказувати на значні коливання в стійкості та фінансовій ситуації компанії.

Аналіз ділової активності передбачає визначення результатів діяльності підприємства через застосування комплексної оцінки ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів. Аналіз ділової активності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Аналіз ділової активності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» за 2018-2022 рр.

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності активів	0,11288	1,311699	2,4782034	4,011299	4,7151175
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,258065	12,90756	19,541667	30	31,323782
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1,625	12,8	11,798742	9,815668	8,8268066
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	286,1538	27,89063	18,422175	12	11,492865
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	221,5385	28,125	30,511727	36,67606	40,784852
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	19,5	61,44	60,516129	64,54545	61,588732
Фондовіддача	0,028846	0,28168	0,357947	0,406411	0,4430664
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	-0,27368	2,056225	-1,958246	-2,49707	-3,021141

Продовження таблиці 2.10

Показник	Абсолютне відхилення			
	2019 р. від 2018 р.	2020 р. від 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
1	7	8	9	10
Коефіцієнт оборотності активів	1,19882	1,166504	1,533096	0,703818
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	11,6495	6,634104	10,45833	1,323782
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	11,175	-1,00126	-1,98307	-0,98886
Строк погашення кредиторської заборгованості, дн	-258,263	-9,46845	-6,42217	-0,50714
Строк погашення дебіторської заборгованості, дн	-193,413	2,386727	6,164329	4,108795
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	41,94	-0,92387	4,029326	-2,95672
Фондовіддача	0,252834	0,076267	0,048464	0,036655
Коефіцієнт віддачі власного капіталу	-1,78254	0,097979	-0,53882	-0,52407

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Коефіцієнт оборотності активів: Цей показник вказує на ефективність використання активів компанією. Зростання цього показника з 2018 по 2022 рік

(від 0.11288 до 4.7151175) може свідчити про поліпшення ефективності використання активів.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості: Цей показник визначає, як швидко компанія погашає свої зобов'язання перед кредиторами. Збільшення цього показника може вказувати на збільшення строків оплати з боку компанії.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості: Цей показник вказує на швидкість, з якою компанія отримує гроші від своїх клієнтів. Зменшення цього показника може вказувати на збільшення строків оплати від клієнтів.

Строк погашення кредиторської заборгованості і дебіторської заборгованості: Ці показники вказують на кількість днів, які компанія потребує для погашення зобов'язань перед кредиторами та отримання грошей від клієнтів. Зменшення цих строків може свідчити про поліпшення фінансової діяльності.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів: Цей показник вказує на ефективність управління матеріальними запасами. Зменшення цього показника може вказувати на оптимізацію управління запасами.

Фондовіддача: Цей показник визначає, наскільки ефективно компанія використовує свій власний капітал. Зменшення цього показника може свідчити про меншу ефективність використання власного капіталу.

Коефіцієнт віддачі власного капіталу: Цей показник вказує на здатність компанії генерувати прибуток з власного капіталу. Від'ємні значення можуть вказувати на втрати, перевищуючи власний капітал.

Рентабельність характеризує міру цієї ефективності, тобто відносний ступінь прибутковості підприємства або продукції, що виробляється. У загальній формі рентабельність розраховують як відношення прибутку до витрат чи застосованих ресурсів (капіталу). Аналіз рентабельності за 2018-2022 рр. наведено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Аналіз рентабельності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» за 2018-2022 рр.

Показник	Норматив	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт рентабельності активів		0,871201	0,302306	0,0898283	0,52354	0,0401121
Рентабельність власного капіталу		-2,11228	-0,473896	-0,070981	-0,32591	-0,025701
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	> 20%	7,717949	0,230469	0,0362473	0,130516	0,0085071
Коефіцієнт рентабельності реалізації	> 30%	0	0,00000	0,00000	0,19192	0,00604

Продовження таблиці 2.11

Показник	Абсолютне відхилення			
	2019 р. від 2018 р.	2020 р. від 2019 р.	2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
1	8	9	10	11
Коефіцієнт рентабельності активів	-0,5689	-0,21248	0,433712	-0,48343
Рентабельність власного капіталу	1,638385	0,402914	-0,25493	0,300207
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	-7,48748	-0,19422	0,094269	-0,12201
Коефіцієнт рентабельності реалізації	0	0	0,191919	-0,18588

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Коефіцієнт рентабельності активів: У 2018 році показник становив 0,871201, але в подальших роках він суттєво зменшився, досягаючи 0,0401121 у 2022 році. Це свідчить про погіршення ефективності використання активів.

Рентабельність власного капіталу: Значення від'ємне в кожному році, але є схильне до поліпшення, з 2018 року (-2,11228) до 2022 року (-0,025701).

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (>20%): За винятком 2019 року, коли показник становив 7,717949%, в інших роках він не досягав нормативу.

Коефіцієнт рентабельності реалізації (>30%): Показник вперше з'явився у 2020 році та зріс до 2021 року (0,19192), але знову зменшився у 2022 році (0,00604).

Абсолютні відхилення показують значущі зміни у рентабельності протягом періоду аналізу.

Таким чином, організація ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» зареєстрована 24.10.2019 р. Розмір статутного капіталу складає 4 000,00 грн. На момент останнього оновлення даних стан організації – не перебуває в процесі припинення. ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» надає послуги з демонтажу металоконструкцій, ангарів, кранів, сільгосптехніки. Демонтаж промислового обладнання: верстати, преси, котельні та ін. Роботи проводяться висококваліфікованими фахівцями, які мають багаторічний досвід у цій сфері і тому демонтаж буде виконано оперативно та в домовлені терміни. А також надаємо послуги з сортування, навантаження та самовивезення.

Побудовані концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Це допоможе структурувати облік, попередить помилки та підвищить ефективність управління запасами. В місцях зберігання для кожного виду запасів (сорт, сортамент, номенклатурний номер тощо) ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» прикріплений матеріальний ярлик типової форми М-16 із характеристикою саме цього виду запасів.

В матеріальному ярлику вказується назва, інвентарний номер, шифр, ціна матеріалу, вимірники (тони, центнери, кілограми, грами, штуки, кубометри, літри), за якими обліковують ці матеріали. Бланк ярлика заповнює завідуючий складом на кожний номенклатурний номер матеріальних цінностей. Повинна бути повна відповідність даних ярликів (назва матеріалу, марка, одиниця виміру, сорт) і «Карток складського обліку матеріалів» тип. ф. №М-12, які є основним реєстром, в якому відображається наявність запасів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності ($>0,6$): Цей показник вимірює, наскільки компанія може швидко погасити свої поточні зобов'язання. Його зростання з 2018 по 2022 рік також свідчить про покращення ліквідності. Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($\geq 0,25$): Цей показник вказує на здатність компанії виплатити всі свої короткострокові зобов'язання за допомогою найбільш ліквідних активів. Значення показника зменшилося в 2022 році, що може вказувати на меншу готовність компанії до погашення зобов'язань. Чистий оборотний капітал: Значення цього показника змінюється з року в рік. Необхідно дослідити причини різких змін, оскільки це може свідчити про нестабільність в управлінні оборотним капіталом. Абсолютні відхилення також вказують на значні зміни у всіх вказаних показниках, що може вказувати на фінансові та управлінські виклики, з якими стикається компанія.

3 ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ НАДХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

3.1 Контроль надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Виробничі запаси займають основне місце в активах підприємства. Контроль починається з тестування. Тест внутрішнього контролю ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» наведено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Тест внутрішнього контролю ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

№	Зміст	Варіанти			Примітки
		Так	Ні	Інф. відсутня	
1	2	3	4	5	6
1	Чи відповідає зберігання запасів вимогам щодо належного зберігання: охорона, страхування (технологічні умови, необхідні пристосування, запобігання псуванню), тощо?	+			
2	Чи закріплені запаси, що знаходяться на складі і в експлуатації, за особами, відповідальними за їх зберігання і використання?	+			
3	Наявність договорів про повну матеріальну відповідальність з працівниками, які безпосередньо пов'язані із зберіганням, обробкою, продажем (відпуском), перевезенням або застосуванням у процесі виробництва переданих йому запасів, якщо вони обіймають посади, передбачені спеціальним переліком.	+			
4	Чи ведеться облік у розрізі підзвітних осіб?	+			
5	Працівників, безпосередньо пов'язаних із збереженням та відпуском запасів, зобов'язують брати відпустку, призначають на час відпустки інших осіб, здійснюють передачі, інвентаризації?		+		
6	Доступ до комп'ютеризованих записів по запасам є тільки у осіб, для яких це пов'язано з посадовими обов'язками?	+			
7	Чи використовуються попередньо пронумеровані документи, та їх видача реєструється в журналі (книгах) пронумерованих, прошнурованих та скріплених печаткою?		+		

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
8	Періодичність проведення інвентаризації: - 1 раз на рік; - більше.	+	+		
9	Чи відображається в обліку результат інвентаризації?	+			
10	Невикористані частини інвентаризаційних описів прокреслюються лінією (Z)?	+			
11	Чи виявлені у звітному періоді факти крадіжки та псування запасів та на яку суму?		+		
12	Чи списувались за нормами природний убуток запасів та їх сума?	+			
13	Чи ліквідувались у звітному періоді запаси та їх сума?		+		
14	Чи оприбутковували зайві матеріальні цінності виявлені в результаті інвентаризації та на яку суму	+			
15	Чи псувались неліквідні та залежалі запаси та на яку суму?	+			
16	Чи проводяться на підприємстві незаплановані (раптові) інвентаризації окремих видів запасів, груп, в окремих місцях зберігання та в підзвіті?		+		
17	Чи проводиться звірка даних реєстрів бухгалтерського обліку запасів з даними Головної книги?	+			
18	Чи здійснюється звірка за відпуском запасів на підставі лімітно-забірних карт з документами на витрачання?	+			
19	Чи проводиться контроль за фактами списань від псування та знищення запасів?	+			
20	Чи здійснюється контроль за своєчасністю пред'явлення претензій за якістю та кількістю одержаних запасів?		+		
21	Чи проводиться контроль за списанням запасів від браку у виробництві?	+			
22	Чи звіряються корінці книжки довіреностей з Журналом реєстрації довіреностей ф. М-3 ?	+			
23	Чи проводиться контроль за своєчасно зданими невикористаними довіреностями?	+			
24	Чи проводиться контроль за точністю підрахунку первинних документів?		+		
25	Ціни, підрахунки інвентаризаційних описах перевіряються третьою особою?		+		
26	Реєстри бухгалтерського обліку ведуться особами, обов'язки яких не залежать від обов'язків по вибуттю руху а зберігання запасів?	+			
27	Посадові особи періодично виявляють зіпсовані, морально застарілі і т.д. запаси?		+		

Продовження таблиці 3.1

1	2	3	4	5	6
28	Запаси, в наявності, право власності на які належить іншим, виключаються із підрахунків?	+			
29	Чи перевіряється законність і доцільність витрачання запасів?	+			
30	Чи порівнюються первинні дані про витрачання запасів із даними обліку про рух запасів із наданими звітами?	+			
31	Чи виявляються особи, винні в перевитрачанні сировини та матеріалів?	+			
32	Чи перевіряється використання запасів за різними напрямками діяльності?		+		
33	Чи є служба внутрішнього аудиту, ревізійна комісія, постійно діюча інвентаризаційна комісія?		+		
34	Чи є програма внутрішньогосподарського контролю?	+			
35	Чи є посадові інструкції або положення про роботу служб внутрішнього контролю?	+			
36	Чи виконує ревізійна комісія програму внутрішньогосподарського контролю?	+			

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Після оцінки внутрішнього контролю аудитор складає повний план аудиту надходження виробничих запасів (таблиця 3.2) і програму аудиту надходження виробничих запасів (таблиця 3.3), які необхідні для детального планування часу і витрат аудитора.

Таблиця 3.2 – План аудиту надходження виробничих запасів ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Етапи аудиту	Термін проведення	Виконавці
1 Переддоговірна робота	3.03-4.03.2023	Ярошенко О.В.
2 Планування перевірки	5.03-8.03.2023	Ярошенко О.В.
3 Етап фізичної перевірки	9.03-13.03.2023	Ярошенко О.В.
4 Етап фактичної перевірки (основний)	14.03-20.03.2023	Ярошенко О.В.
5 Заключний етап	21.03-22.03.2023	Ярошенко О.В.

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Таблиця 3.3 – Програма проведення аудиту надходження виробничих запасів ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

№	Завдання аудиту*	Перелік аудиторських процедур	Метод аудиту	Час виконання	Виконавець	Роб. док.
1	2	3	4	5	6	7
1	А	Перевірка фактичної наявності запасів.	Інвентаризація, огляд	09.03.22-11.03.22	Ярошенко О	ЗП-1
2	Б, В, [Г], [Ж]	Обговорення та аналіз процедур оцінки, які використовуються на підприємстві, змін в методах виробництва, що використовують облікову політику, методи розрахунку вартості запасів, політики ціноутворення, вплив оцінки на фінансові результати.	Опитування, економічна оцінка, аналітична перевірка, співставлення, альтернативні методи оцінки	11.03.22-13.03.22	Ярошенко О.	ЗП-2
3	Б, З	Оцінка внутрішнього контролю та організації складського господарства та збереження запасів	Тестування, опитування, документальна перевірка	11.03.22-13.03.22	Ярошенко О.	ЗП-3
4	Б, В, [Д]	Перевірка на помилки підрахунків, що подаються в узагальнюючих зведеннях наявних на підприємстві запасів	Вибірка, розрахунок, аналітична перевірка, порівняння	13.03.22-14.03.22	Ярошенко О.	ЗП-4
5	Б	Визначення суттєвих статей по сировині, матеріалах, незавершеному виробництву та готовій продукції	Економічна оцінка, співставлення, документальна перевірка	14.03.22	Ярошенко О.	ЗП-5
6	В, [Г], [Ж]	Перевірка первісної вартості придбаної сировини, товарів, матеріалів тощо	Документальна перевірка, зустрічна звірка, вибірка, співвідношення, розрахунок, аналіз	14.03.22-15.03.22	Ярошенко О.	ЗП-6
7	В, Д	Перевірка собівартості незавершеного виробництва то готової продукції. Визначення правильності синтетичного та аналітичного обліку витрат на виробництво і реалізацію продукції (послуг), які включаються до собівартості	Калькулювання, документальна перевірка, аналітична перевірка, розрахунок	15.03.22-16.03.22	Ярошенко О.	ЗП-7

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4	5	6	7
8	В, Д, Г	Перевірка ціноутворення запасів. Оцінка конкурентоздатності готової продукції	Вибірка, співвідношення, економічна оцінка	15.03.22	Ярошенко О.	ЗП-8
9	А, К, [Б]	Перевірка операцій по відвантаженню та одержанню запасів	Документальна перевірка, оцінка	16.03.22	Ярошенко О.	ЗП-9
10	Л, [Г]	Перевірка створення резервів на покриття браку, морально застарілих, неходових товарів або перенасиченості товарами	Аналіз, порівняння, документальна перевірка, оцінка	17.03.22	Ярошенко О.	ЗП-10
11	А, Л	Перевірка наявності запасів в заставі або переданих в якості забезпечення боргу	Опитування, документальна перевірка	17.03.22	Ярошенко О.	ЗП-11
12	К	Перевірка законності списання запасів, дотримання податкового законодавства. Перевірка дотримання підприємством податкового законодавства по операціях, пов'язаних із формуванням собівартості продукції (робіт, послуг)	Документальна перевірка, економічна і фінансова оцінка	17.03.22- 18.03.22	Ярошенко О.	ЗП-12
13	В, [Д]	Вияснити, чи включає результативна кількість запасів прибуток внутрішньогосподарських розрахунків, якщо такий є, необхідно розрахувати величину для вилучення	Документальна перевірка, розрахунок	19.03.22	Ярошенко О.	ЗП-13
14	А, [Б], [В]	Якщо запаси були перевірені на проміжну дату, скласти звітку документів обліку до контрольного розрахунку Головної книги, перевірити обґрунтованість суттєвих статей звірки	Документальна перевірка, оцінка	20.03.22	Ярошенко О.	ЗП-14

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4	5	6	7		
*	Завдання аудиту	<p>А. Запаси, що відображені на рахунках, являють собою повний перелік товарів, матеріалів та сировини, якими володіє підприємство, та дані активи знаходяться фізично в наявності, на шляху надходження або зберігаються в інших місцях на дату подання звітності.</p> <p>Б. Операції, що пов'язані з рухом запасів законно, своєчасно та правильно документально оформлені. Списки запасів складаються точно, доповнюються, підраховуються та підсумовуються, а загальні суми необхідним чином відображаються на рахунках.</p> <p>В. Запаси оцінюються відповідно із загальноприйнятими принципами бухгалтерського обліку, а саме по принципу найменшої із двох</p> <p>Г. Вартість застарілих, лишніх, які повільно реалізуються, зіпсованих запасів зменшується до чистої вартості реалізації</p> <p>Д. Запаси, що відображають готову продукцію правильно розраховані на предмет прямих витрат, формування собівартості продукції відображено за об'єктами калькулювання витрат. Оцінка конкурентноздатності готової продукції</p> <p>Ж. Оцінка запасів, коли підприємство працює нижче звичайної активності коригується (на витрати праці та накладні витрати)</p> <p>З. Оцінка системи внутрішнього контролю за використанням запасів у виробництві</p> <p>К. Перевірка дотримання підприємством податкового законодавства по операціях, пов'язаних із формуванням собівартості продукції</p> <p>Л. Запаси відповідним чином класифіковані у бухгалтерському балансі, є необхідне розкриття інформації відносно методів оцінки запасів, переданих на відповідальне зберігання, переданих або описаних в заставу тощо</p>						

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Після розробки програми для подальшого проведення аудиту, аудиторю потрібно розробити робочі документи, які в майбутньому будуть застосовані для написання акту і висновку аудитора. В робочих документах фіксуються результати перевірки. Розглянемо деякі з них (таблиця 3.4 – 3.8).

Таблиця 3.4 – Робочий документ ЗП-3. Перевірка організації контролю за зберіганням, використанням і погашенням довіреностей ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Період перевірки з 1.01.22 р. до 31.12.22 р.

Довіреність				Найменування постачальника	Використання довіреностей		Погашення довіреностей	
№	Дата	Строк дії	Кому видано		№, дата документу (контракту, наряду або іншого документу)	Хто отримав цінність	Розписка особи, що отримала довіреність	Відмітка про використання довіреності
1	2	3	4	5	6	7	8	9
158	29.09.22.	09.10.22	Литвин О.С.	ВАТ «ЗЗНТ»	№296 29.09.09	Литвин О.С	+	+

Продовження таблиці 3.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
159	05.10.22	12.10.22 .	Коваль А.А.	ВАТ «Сталь-С»	№301 04.10.09	Коваль А.А.	+	+
160	13.10.22	22.10.22 .	Литвин О.С.	ВАТ «ЗЗНТ»	№314 13.10.09	Литвин О.С.	+	+
161	05.11.22	15.11.22 .	Стус М.Д.	ТОВ «Тривлад»	№322 05.11.09	Стус М.Д.	+	+
162	16.11.22.	24.11.22 .	Коваль А.А.	ВАТ «Сталь-С»	№342 14.11.09	Коваль А.А.	+	+
163	20.11.22.	25.11.22 .	Стус М.Д.	ТОВ «Тривлад»	№348 19.11.09	Стус М.Д.	+	+
164	27.11.22	29.11.22 .	Литвин О.С.	ВАТ «ЗЗНТ»	№1185 27.12.09	Литвин О.С.	+	+
165	03.12.22	11.12.22 .	Коваль А.А.	ВАТ «Сталь-С»	№1198 03.12.09	Коваль А.А.	+	+
166	15.12.22	19.12.22 .	Жарко Т.О.	ЗАТ «ТК ВІТ»	№354 14.12.09	Жарко Т.О.	+	+
167	24.12.22.	26.12.22 .	Литвин О.С.	ВАТ «ЗЗНТ»	№363 24.12.09	Литвин О.С.	+	+

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Таблиця 3.7 – Робочий документ ЗП-12. Вибіркова перевірка застосування методів оцінки запасів при вибутті ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Період перевірки з 1.01.22 р. до 31.12.22 р.

№	Найменування запасу, що вибув	Методи оцінки		Відхилення
		Згідно наказу про облікову політику	Фактично	
1	Провід обмотувальний	Фіфо	Фіфо	-
2	Сталь електротехнічна	Фіфо	Фіфо	-
3	Прокат чорного металу	Фіфо	Фіфо	-
4	Електроізоляційний картон	Фіфо	Фіфо	-
5	Кольоровий метал	Фіфо	Фіфо	-
6	Труби	Фіфо	Фіфо	-

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Таблиця 3.5 – Робочий документ ЗП-6. Перевірка повноти оприбуткування запасів ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ».

Період перевірки з 1.01.22 р. до 31.12.22 р.

Рахунок	За розрахунками підприємства		За розрахунками аудитора	За розрахунками підприємства	За розрахунками аудитора	За розрахунками підприємства	За розрахунками аудитора	За розрахунками підприємства	За розрахунками аудитора
	Головна книга	Журнал	Перевірка правильності перенесення даних в головну книгу (2-3)	Відомість приходу матеріалів	Перевірка правильності перенесення даних відомості приходу матеріалів в журнал (2-5)	Забірні відомості	Перевірка правильності відображення даних забірної відомості в журналі (2-7)	Перевірка наявності та відповідності рахунків-фактур, накладних, на підставі яких оприбутковуються запаси	Перевірка повноти оприбуткування запасів (5-9)
	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт
квітень									
203	1 370,77	1 370,77	0,00	-	-	1 370,77	0,00	-	-
201	8 174,67	8 174,67	0,00	8 183,00	-8,33	0,00	x	8 183,00	0,00
207	1 028,44	1 028,44	0,00	1 028,44	0,00	0,00	x	1 028,44	0,00
22	0,00	0,00	0,00	-	-	0,00	x	-	-
Всього	10 573,88	10 573,88	0,00	9 211,44	-8,33	1 370,77	0,00	9 211,44	0,00
серпень									
203	1 141,27	1 141,27	0,00	-	-	1 141,27	0,00	-	-
201	13 492,00	13 492,00	0,00	13 492,00	0,00	0,00	x	13 492,00	0,00
207	391,07	391,07	0,00	391,07	0,00	0,00	x	391,07	0,00
22	0,00	0,00	0,00	-	-	0,00	x	-	-
Всього	15 024,34	15 024,34	0,00	13 883,07	0,00	1 141,27	0,00	13 883,07	0,00

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Таблиця 3.6 – Робочий документ ЗП-9. Перевірка правильності відпуску запасів зі складу ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Період перевірки з 1.01.22 р. до 31.12.22 р.

Рахунок	За розрахунками підприємства		За розрахунками аудитора	За розрахунками підприємства	За розрахунками аудитора	За розрахунками підприємства	За розрахунками аудитора	За розрахунками підприємства	За розрахунками аудитора
	Головна книга	Журнал	Перевірка правильності перенесення даних в головну книгу (2-3)	Відомість приходу матеріалів	Перевірка правильності перенесення даних відомості приходу матеріалів в журнал (2-5)	Забірні відомості	Перевірка правильності відображення даних забірної відомості в журналі (2-7)	Перевірка наявності та відповідності рахунків-фактур, накладних, на підставі яких оприбутковуються запаси	Перевірка повноти оприбуткування запасів (5-9)
	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт	Дт
квітень									
203	1503,97	1503,97	0,00	133,20	1370,77	1 370,77	133,20	133,20	0,00
201	10563,49	10563,49	0,00	10399,69	163,80	0,00	x	10399,69	0,00
207	1216,02	1216,02	0,00	1201,52	14,50	0,00	x	1201,52	0,00
22	171,36	171,36	0,00	171,36	-	0,00	x	171,36	-
Разом	13454,84	13454,84	0,00	11905,77	1549,07	1 370,77	133,20	11905,77	0,00
серпень									
203	1298,63	1298,63	0,00	133,90	1164,73	1141,27	157,36	133,90	0,00
201	6596,28	6596,28	0,00	3877,87	2718,41	0,00	x	3877,92	-0,05
207	159,90	159,90	0,00	21,00	138,90	0,00	x	21,00	0,00
22	365,16	365,16	0,00	114,85	250,31	0,00	x	114,85	0,00
Разом	1823,69	1823,69	0,00	4147,62	4272,35	1141,27	157,36	4147,62	-0,05

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Таблиця 3.8 – Робочий документ ЗП-15. Перелік помилок і порушень, виявлених в ході аудиту виробничих запасів ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Період перевірки з 1.01.22 р. до 31.12.22 р.

№	Перелік помилок і порушень			Характер порушення
	Найменування	№	Дата	
1	2	3	4	5
1	Станом на 31 грудня 2022 року до складу запасів було включено застарілі матеріали загальною вартістю 856 тис. грн. Дані активи всупереч вимогам НП(С)БО 9 відображались не за найменшою з 2-х оцінок – чистою вартістю реалізації, а за ціною придбання	—	21.09.2022	Вина бухгалтера
2	Компанія визнає собівартість реалізованої продукції на дату оформлення митної декларації без врахування моменту переходу права власності та передачі всіх суттєвих ризиків та вигод, що пов'язані з правом власності на запаси, відповідно до умов INCOTERMS. У зв'язку з цим через завищення собівартості готової продукції залишок готової продукції на складі станом на 31 грудня 2022 року було занижено на суму 7 095 тис. грн..	—	10.10.2022	Вина бухгалтера
3	З огляду на те, що виробничі основні засоби використовуються не на повну потужність, можливе завищення вартості незавершеного виробництва та готової продукції станом на 31 грудня 2022 року складає 455 тис. грн.	—	18.10.2022	Вина бухгалтера

Джерело: проведена перевірка на підставі методики [28]

Звіт контролю

Ми здійснили перевірку надходження запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» за період з 01.01.2022 р. по 31.12.2022 р. Відповідність за облік запасів несе керівництво підприємства. Нашим обов'язком є надання думки про ведення обліку виробничих запасів на основі перевірки, що ми здійснили.

Перевірка була здійснена у відповідності з вимогами Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають, щоб планування та проведення перевірки біло спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій

звітності суттєвих помилок. Перевірка включає вибірккову перевірку документів, які підтверджують суми та пояснення, наведені у фінансовій звітності. Перевірка включає також оцінку застосовуваних принципів бухгалтерського обліку та основних розрахунків, здійснених керівництвом, і загальну оцінку представлення фінансової звітності. Ми вважаємо, що виконана нами перевірка дає достатні підстави для звіту.

Станом на 31 грудня 2022 року до складу виробничих запасів було включено застарілі матеріали загальною вартістю 856 тис. грн. Всупереч вимогам п. 25 НП(С)БО 9 «Запаси», Компанія не відобразила вартість даних активів станом на 31 грудня 2022 року за найменшою з двох оцінок – чистою вартістю реалізації. Дані активи відображалися за ціною придбання або собівартості.

Компанія визнає собівартість реалізованої продукції на дату оформлення митної декларації без врахування моменту переходу права власності та передачі всіх суттєвих ризиків та вигод, що пов'язані з правом власності на запаси. Станом на 31 грудня 2022 року, через завищення собівартості реалізованої готової продукції залишок готової продукції на складі станом на 31 грудня 2022 року було знижено на суму 7095 тис. грн.

Відповідно до п.10 НП(С)БО 9 «Запаси» та п.16 П(С)БО 16 «Витрати» вартість незавершеного виробництва та готової продукції має бути скоригована в частині розподілу загальновиробничих витрат, з використанням бази розподілу при нормальній потужності. З огляду на те, що виробничі основні засоби використовуються не на повну потужність, можливе завищення вартості незавершеного виробництва та готової продукції станом на 31 грудня 2022 року складає 455 тис. грн.

За винятком детальних зауважень, наведених в цьому звіті контролера, фінансова звітність ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» станом на 31 грудня 2022 року відображає у всіх суттєвих аспектах інформацію у відповідності до Національних стандартів (положень) бухгалтерського обліку, чинних на звітну дату, та прийнятої облікової політики в межах обсягу інформації.

3.2 Шляхи щодо удосконалення обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

У зв'язку з відсутністю необхідних шаблонів відомостей для ведення обліку малих підприємств були розроблені форми документів, а саме Відомості формування вартості виробничих запасів при: придбанні у постачальників та підзвітними особами, внесені у статутний капітал та обміні (таблиця 8-11). Це особливо важливо для підвищення ефективності автоматизованих процесів систем управління.

Таблиця 3.9 – Відомість формування вартості виробничих запасів при придбанні у постачальників на малих підприємствах

Вид виробничих запасів	Вартість придбання у постачальників	ПДВ	ТЗВ	Відноситься до вартості виробничих запасів	
				Для платників ПДВ	Для неплатників ПДВ

Джерело: складено автором

Таблиця 3.10 – Відомість формування вартості виробничих запасів при придбанні підзвітними особами на малих підприємствах

Вид виробничих запасів	Вартість придбання підзвітною особою	ПДВ	Наявність авансового звіту	Відноситься до вартості виробничих запасів	
				Для платників ПДВ	Для неплатників ПДВ

Джерело: складено автором

Таблиця 3.11 – Відомість формування вартості виробничих запасів при внесенні у статутний капітал на малих підприємствах

ПІБ засновника	Вид виробничих запасів	Статут, виписка з Єдиного держреєстру юросіб і фізосіб-підприємців	Зареєстрована нова редакція статуту ТОВ	Термін внесення	Акт приймання-передачі матеріалів, накладні типової форми № М-11	Фактично внесено

Джерело: складено автором

Таблиця 3.12 – Відомість формування вартості виробничих запасів при обміні на малих підприємствах

Обмін	Порядок формування первісної вартості	Що підлягає віддачі при обміні			Що підлягає отриманню при обміні		
		Вид виробничих запасів	Вартість	Доплата	Вид виробничих запасів	Вартість	Доплата
подібний	Первісна вартість дорівнює балансовій вартості запасів, що передані (підлягають передачі). Якщо балансова вартість переданих (таких, що підлягають передачі) запасів перевищує їх справедливую вартість, то первісна вартість отриманих запасів визначається на рівні їх справедливої вартості						
неподібний	Первісна вартість відповідає справедливій вартості отриманих запасів						

Джерело: складено автором

Для удосконалення оподаткування та обліку надходження виробничих запасів на малому підприємстві розроблені наступні Відомості формування вартості виробничих запасів при: придбанні у постачальників та підзвітними особами, внесені у статутний капітал та обміні. Це спростить та прискорить здійснення відповідних розрахунків для оподаткування, відображення в обліку господарських операцій з урахуванням умов міжнародних програм, а також підвищить ефективність автоматизованих процесів систем управління.

3.3 Шляхи щодо удосконалення контролю надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Для проведення відбудови України у воєнний та післявоєнний час треба наявність виробничих запасів та про це зробити за допомогою залучення малого бізнесу. Процес надходження матеріалів пов'язаний з виявленням відповідності фактично отриманих цінностей супроводжуваним документам та встановлення нестач. Напрямок облік та контроль надходження виробничих запасів на малих підприємствах не втрачає своєї актуальності, а також це особливо важливо для підвищення ефективності автоматизованих процесів систем управління.

Метою контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві є встановлення правильності оформлення первинних документів, оцінка вартості в залежності від шляхів надходження, відображення в обліку та звітності.

Завданням проведення контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві є перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при: придбанні у постачальників та підзвітними особами, внесені у статутний капітал та обміні.

Анкету перевірки контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві подано в таблиці 3.13.

Таблиця 3.13 – Анкета перевірки контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	Чи платник ПДВ Ваше мале підприємство?				
2	Чи платник єдиного податку Ваше мале підприємство?				
3	При відображенні на рахунках обліку придбання виробничих запасів у постачальника сума ПДВ відноситься: - На рахунок податкового кредиту з ПДВ; - На рахунки з податкового зобов'язання з ПДВ; - На вартість виробничих запасів; - На витрати?				
4	Якою кореспонденцією рахунку відображається придбання виробничих запасів від постачальника: - Дт 201 Кт 631; - Дт 20 Кт 68; - Дт 20 Кт 371?				
5	Якою кореспонденцією рахунку відображається надходження виробничих запасів від підзвітної особи: - Дт 201 Кт 372; - Дт 20 Кт 37?				
6	Якою кореспонденцією рахунку відображається надходження виробничих запасів в якості погашення неоплаченого капіталу засновниками: - Дт 201 Кт 46; - Дт 20 Кт 40?				
7	Чи були випадки уцінки виробничих запасів?				
8	Чи були випадки виявлення нестач виробничих запасів?				
9	Чи були випадки крадіжки виробничих запасів?				
10	Чи розраховуєте Ви природний збиток?				

Джерело: складено автором

Загальний план контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві є документом організаційно-методологічного характеру та складається з переліку робіт на основних етапах, термінів їх виконання із зазначенням відповідальних осіб за проведення перевірки.

Таблиця 3.14 – Загальний план контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві

Етапи контролю	Процедури контролю	ПІБ перевіряючого	Термін перевірки
Попередній	Ознайомлення з діяльністю підприємства		
Основний	Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні у постачальників на малих підприємствах		
	Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні підзвітними особами на малих підприємствах		
	Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при внесенні у статутний капітал на малих підприємствах		
	Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при внесенні у статутний капітал на малих підприємствах		
Заключний	Складання звіту за результатами перевірки		

Джерело: складено автором

Пропонуємо програму контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві (табл. 3.14), яка включає в себе: перелік процедур; мету та задачі проведення кожної процедури; докази, які складаються з первинних документів, облікових реєстрів та звітності підприємства за кожною процедурою; коди робочих документів, які представляють собою шаблони таблиць для внесення виявлених помилок під час перевірки; зазначення відповідальних осіб та термінів проведення перевірки за кожною процедурою.

Для досягнення мети та вирішення поставлених завдань контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві пропонуємо робочі документи (табл. 3.15-3.18), які стануть обґрунтованими доказами якісного проведення перевірки та своєчасного виявлення помилок.

Таблиця 3.15 – Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні у постачальників на малих підприємствах

Вид виробничих запасів	Вартість придбання у постачальників	ПДВ	ТЗВ	Відноситься до вартості виробничих запасів	
				Для платників ПДВ	Для неплатників ПДВ

Джерело: складено автором

Таблиця 3.16 – Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні підзвітними особами на малих підприємствах

Вид виробничих запасів	Вартість придбання підзвітною особою	ПДВ	Наявність авансового звіту	Відноситься до вартості виробничих запасів	
				Для платників ПДВ	Для неплатників ПДВ

Джерело: складено автором

Таблиця 3.17 – Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при внесенні у статутний капітал на малих підприємствах

ПІБ засновника	Вид виробничих запасів	Статут, виписка з Єдиного держреєстру юросіб і фізосіб-підприємців	Зареєстрована нова редакція статуту ТОВ	Термін внесення	Акт приймання-передачі матеріалів, накладні типової форми № М-11	Фактично внесено	Відхилення

Джерело: складено автором

Таблиця 3.18 – Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при обміні на малих підприємствах

Обмін	Порядок формування первісної вартості	Що підлягає віддачі при обміну			Що підлягає отриманню при обміну			Відхилення
		Вид виробничих запасів	Вартість	Доплата	Вид виробничих запасів	Вартість	Доплата	
подібний	Первісна вартість дорівнює балансовій вартості запасів, що передані (підлягають передачі). Якщо балансова вартість переданих (таких, що підлягають передачі) запасів перевищує їх справедливую вартість, то первісна вартість отриманих запасів визначається на рівні їх справедливої вартості							
неподібний	Первісна вартість відповідає справедливій вартості отриманих запасів							

Джерело: складено автором

Таблиця 3.19 – Програма контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві

Процедури контролю	Мета контролю	Задачі контролю	Докази контролю	Код робочих документів	ПІБ перевіряючого	Термін проведення аудиту
Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні у постачальників на малих підприємствах	Впевнитись у правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні у постачальників на малих підприємствах	Дослідити правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні у постачальників на малих підприємствах	Накладні, товарно-транспортні накладні, податкова накладна	ВЗМП-1		
Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні підзвітними особами на малих підприємствах	Впевнитись у правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні підзвітними особами на малих підприємствах	Дослідити правильності формування вартості виробничих запасів при придбанні підзвітними особами на малих підприємствах	Накладна, податкова накладна, звіт про використання коштів або надані під звіт (авансовий звіт)	ВЗМП-2		

Продовження таблиці 3.19

Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при внесені у статутний капітал на малих підприємствах	Впевнитись у правильності формування вартості виробничих запасів при внесені у статутний капітал на малих підприємствах	Дослідити правильності формування вартості виробничих запасів при внесені у статутний капітал на малих підприємствах	Статут, виписка з Єдиного держреєстру юросіб і фізосіб-підприємців, Зареєстрована нова редакція статуту ТОВ, Акт приймання-передачі матеріалів, накладні типової форми № М-11	ВЗМП-3		
Перевірка правильності формування вартості виробничих запасів при внесені у статутний капітал на малих підприємствах	Впевнитись у правильності формування вартості виробничих запасів при внесені у статутний капітал на малих підприємствах	Дослідити правильності формування вартості виробничих запасів при внесені у статутний капітал на малих підприємствах	Договір обміну, акт приймання-передачі	ВЗМП-4		

Джерело: складено автором

У роботі удосконалено методичні підходи до проведення контролю надходження виробничих запасів, які на відміну від існуючих включають: загальний план, програму та робочі документи до кожної процедури. Запропоновані документи дають можливість здійснити контроль надходження виробничих запасів на малих підприємств. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз, податкове планування з врахуванням умов міжнародних програм. Це допоможе підвищити ефективність контролю автоматизованих процесів систем управління.

Таким чином, за винятком детальних зауважень, наведених в звіті контролера, фінансова звітність ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» станом на 31 грудня 2022 року відображає у всіх суттєвих аспектах інформацію у відповідності до Національних стандартів (положень) бухгалтерського обліку, чинних на звітну дату, та прийнятої облікової політики в межах обсягу інформації.

Для удосконалення оподаткування та обліку надходження виробничих запасів на малому підприємстві розроблені наступні Відомості формування вартості виробничих запасів при: придбанні у постачальників та підзвітними особами, внесені у статутний капітал та обміні. Це спростить та прискорить здійснення відповідних розрахунків для оподаткування, відображення в обліку господарських операцій з врахуванням умов міжнародних програм, а також підвищить ефективність автоматизованих процесів систем управління.

У роботі удосконалено методичні підходи до проведення контролю надходження виробничих запасів, які на відміну від існуючих включають: загальний план, програму та робочі документи до кожної процедури. Запропоновані документи дають можливість здійснити контроль надходження виробничих запасів на малих підприємств. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз, податкове планування з врахуванням умов міжнародних програм. Це допоможе підвищити ефективність контролю автоматизованих процесів систем управління.

ВИСНОВКИ

1. Запаси – це активи, які: утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством. Оцінка виробничих запасів регулюється НП(С)БО 9 «Запаси» та здійснюється на трьох етапах їх руху: при надходженні, при вибутті та на дату складання балансу.

2. Документування – це спосіб первинного спостереження і відображення господарських операцій у первинних бухгалтерських документах. Це початок і основа облікового процесу, без якого бухгалтерський облік неможливий. Кожна господарська операція щодо руху виробничих запасів фіксується за допомогою документів, заповнених з дотриманням певних вимог, що надають їм юридичної сили. Синтетичний облік запасів здійснюють у натуральному та грошовому вимірниках на рахунках другого класу плану рахунків (20). За дебетом 20 рахунка відображають збільшення балансової вартості запасів внаслідок їх надходження, а за кредитом 20 рахунка – зменшення вартості запасів внаслідок їх відбуття або уцінки. Якщо мале підприємство використовує загальний план рахунків, виробничі запаси обліковують 67 рахунку 20 «Виробничі запаси», 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети».

3. Контроль виробничих запасів – один з найбільш складних ділянок облікової роботи та один з трудомістких етапів перевірки фінансової звітності. Мета контролю виробничих запасів – висловлення контролером думки про те, чи відповідає фінансова інформація щодо руху і залишків запасів у всіх суттєвих аспектах нормативним документам, які регламентують порядок її підготовки і надання користувачам.

4. Організація ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» зареєстрована 24.10.2019 р. Розмір статутного капіталу складає 4 000,00 грн.. На момент останнього оновлення даних стан організації – не перебуває в процесі припинення. ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» надає послуги з демонтажу металоконструкцій,

ангарів, кранів, сільгосптехніки. Демонтаж промислового обладнання: верстати, преси, котельні та ін. Роботи проводяться висококваліфікованими фахівцями, які мають багаторічний досвід у цій сфері і тому демонтаж буде виконано оперативно та в домовлені терміни. А також надає послуги з сортування, навантаження та самовивезення.

5. Побудовані концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ». Це допоможе структурувати облік, попередить помилки та підвищить ефективність управління запасами. В місцях зберігання для кожного виду запасів (сорт, сортамент, номенклатурний номер тощо) ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» прикріплений матеріальний ярлик типової форми М-16 із характеристикою саме цього виду запасів.

В матеріальному ярлику вказується назва, інвентарний номер, шифр, ціна матеріалу, вимірники (тони, центнери, кілограми, грами, штуки, кубометри, літри), за якими обліковують ці матеріали. Бланк ярлика заповнює завідуючий складом на кожний номенклатурний номер матеріальних цінностей. Повинна бути повна відповідність даних ярликів (назва матеріалу, марка, одиниця виміру, сорт) і «Карток складського обліку матеріалів» тип. ф. №М-12, які є основним реєстром, в якому відображається наявність запасів.

6. Коефіцієнт швидкої ліквідності ($>0,6$): цей показник вимірює, наскільки компанія може швидко погасити свої поточні зобов'язання. Його зростання з 2018 по 2022 рік також свідчить про покращення ліквідності. Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($\geq 0,25$): Цей показник вказує на здатність компанії виплатити всі свої короткострокові зобов'язання за допомогою найбільш ліквідних активів. Значення показника зменшилося в 2022 році, що може вказувати на меншу готовність компанії до погашення зобов'язань. Чистий оборотний капітал: Значення цього показника змінюється з року в рік. Необхідно дослідити причини різких змін, оскільки це може свідчити про нестабільність в управлінні оборотним капіталом. Абсолютні відхилення також вказують на значні зміни у всіх вказаних показниках, що може вказувати на фінансові та управлінські виклики, з якими стикається компанія.

7. За винятком детальних зауважень, наведених в звіті контролера, фінансова звітність ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ» станом на 31 грудня 2022 року відображає у всіх суттєвих аспектах інформацію у відповідності до Національних стандартів (положень) бухгалтерського обліку, чинних на звітну дату, та прийнятої облікової політики в межах обсягу інформації.

8. Для удосконалення оподаткування та обліку надходження виробничих запасів на малому підприємстві розроблені наступні Відомості формування вартості виробничих запасів при: придбанні у постачальників та підзвітними особами, внесені у статутний капітал та обміні. Це спростить та прискорить здійснення відповідних розрахунків для оподаткування, відображення в обліку господарських операцій з урахуванням умов міжнародних програм, а також підвищить ефективність автоматизованих процесів систем управління.

9. У роботі удосконалено методичні підходи до проведення контролю надходження виробничих запасів, які на відміну від існуючих включають: загальний план, програму та робочі документи до кожної процедури. Запропоновані документи дають можливість здійснити контроль надходження виробничих запасів на малих підприємств. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз, податкове планування з врахуванням умов міжнародних програм. Це допоможе підвищити ефективність контролю автоматизованих процесів систем управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг : пер. з англ. / О. Л. Ольховікова, О. В. Селезньов, О. О. Зеніна, О. В. Гик та ін. URL: <http://aru.com.ua> (дата звернення: 27.10.2023).
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (дата звернення: 27.10.2023).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» : наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text> (дата звернення: 27.10.2023).
4. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://www.zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755> (дата звернення: 27.10.2023).
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 28.10.2023).
6. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку запасів : наказ Міністерства фінансів України від 10.01.2007 р. № 2. URL: <http://law.dt-kt.com/nakaz-ministerstva-finansiv-ukrayiny-13> (дата звернення: 28.10.2023).
7. Бутинець Ф. Ф. Аудит : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2002. 672 с.
8. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2009. 912 с.
9. Бухгалтерський фінансовий облік : теорія та практика : навч.-практ. посіб. / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
10. Васільєва Л. М., Бондарчук Н. В., Бондарчук О. П. Бухгалтерський облік на малих підприємствах за спрощеною формою : навч. посіб.

Дніпропетровськ : Біла К. О., 2011. 260 с.

11. Гоголь Т. А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія. Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. 384 с.

12. Гордієнко Н. І., Харламова О. В., Мізік Ю. І., Конопліна О. О. Аудит : методика і організація : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.

13. Демченко Т. А., Чвертко Л. А. Проблеми обліку виробничих запасів та напрями його вдосконалення на підприємстві. *Науковий журнал «Економічні горизонти»*. 2017. № 1 (2). С. 48–56.

14. Дробязко С. І., Козир Т. М., Холод С. Б. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. П. Й. Атамаса. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 416 с.

15. Клімов А., Міронова О., Пантелєєв В., Утенкова К. Практичний аудит: анфАС та ПРОФІль / за ред. В. Ю. Лісіної. Харків : Фактор, 2010. 720 с.

16. Конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік» (Частина II) / укладач О. В. Будько. Кам'янське : ДДТУ, 2016. 102 с.

17. Кулаковська Л. П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Київ : Каравела, 2004. 584 с.

18. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Бескоста Г. М. Аудит : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 184 с.

19. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 432 с.

20. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Облік суб'єктів малого підприємництва : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 312 с.

21. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Бескоста Г. М. Організація і методика аудиту : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2015. 190 с.

22. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 400 с.

23. Малюга Н. М. Бухгалтерський облік в Україні : теорія й методологія, перспективи розвитку : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2005. 548 с.
24. Малютяк С. Облік запасів: деякі нюанси застосування П(С)БО та МСБО. URL: <https://www.pspaudit.com.ua/files/malutak> (дата звернення: 28.10.2023).
25. Кононенко В. А., Цупаленко Ж. П. Облік виробничих запасів: сучасний стан та напрямки вдосконалення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 16. Ч. 1. С. 147-151.
26. Кузик Н. Методичні аспекти аудиту запасів. *Матеріали Інституту бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах глобалізації*. 2015. Вип. 4. С. 106-113.
27. Малахова А. В., Мартиненко О. В. Проблеми обліку запасів і оптимізація обліково-аналітичних процедур в управлінні підприємствами. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 10. С. 920-923.
28. Меліхова Т. О., Балашова Ю. О. Удосконалення внутрішнього аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7503> (дата звернення: 26.10.2023). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.12.10.
29. Меліхова Т. О., Ніколаєнко Н. С. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. *Економіка та держава*. 2017. № 1. С. 51-55.
30. Меліхова Т. О., Філатова А. І. Методологічні аспекти організації обліку та аудиту матеріалів та палива на підприємстві. *Агросвіт*. 2020. № 21. С. 26-34. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.21.26.
31. Назаренко І. М., Місюров О. В. Аудит виробничих запасів: особливості, ключові аспекти та послідовність перевірки URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/19_ukr/195 (дата звернення: 28.10.2023).
32. Огійчук М. Ф., Новіков І. Т., Рагуліна І. І. Аудит : організація і методика : навч. посіб. Київ : Алерта, 2012. 664 с.

33. Огійчук М. Ф., Плаксієнко В. Я., Беленкова М. І. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. Київ : Алерта, 2011. 1042 с.

34. Очеретько Л. М., Федоряк А. В. Удосконалення програми проведення внутрішнього аудиту виробничих запасів на підприємстві. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 2. С. 233-239.

35. Пасенко Н. С. Організація обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 854-859.

36. Пилипенко А. А., Дзьобко І. П., Писарчук О. В. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань : монографія. Харків : Вид. ХНЕУ, 2011. 344 с.

37. Подмешальська Ю. В., Зайберт Є. К. Облік виробничих запасів. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6273> (дата звернення: 28.10.2023).

38. Пушкар М. С. Фінансовий облік : підручник. Тернопіль : Картбланш, 2002. 628 с.

39. Рибалко О. М. Вдосконалення обліку виробничих запасів. *Держава і регіони. Серія «Економіка та підприємництво»*. 2008. № 3. С. 210–215.

40. Сиротенко Н. А. Запаси – об'єкт обліку та контролю: сучасний стан та напрями вдосконалення. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2009. Вип. 36. С. 160-165.

41. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2000. 578 с.

42. Стегура В. В. Організаційно-методичні аспекти обліку операцій із виробничими запасами для підвищення їх оборотності. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції: збірник наукових статей випускників з фаху «Облік і оподаткування»*. 2021. Вип. 11. С. 108 - 113.

43. Тарасова Г. О., Гулевич С. В. Організація обліку виробничих запасів підприємства та шляхи його удосконалення. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/138 (дата звернення: 28.10.2023).

44. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : навч. посіб. Київ : Алерта, 2010. 1080 с.
45. Усач Б. Ф., Душко З. О., Колос М. М. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : Знання, 2006. 295 с.
46. Утенкова К. О. Аудит : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 408 с.
47. Шевців Л. Ю. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Облік на малих підприємствах». Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 129 с.
48. Шматковська Т. О., Коваль Н. І. Порівняння вітчизняних і закордонних методів обліку надходження й вибуття запасів та можливість їх використання в Україні. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sxeebu_2016_2_58 (дата звернення: 28.10.2023).
49. Яременко Л. М. Організація обліку виробничих запасів на підприємствах України. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2%286%29__368 (дата звернення: 28.10.2023).
50. Ярошенко О. В., Меліхова Т. О. Концептуальні основи обліку та оподаткування надходження виробничих запасів на малому підприємстві. *Сучасні виклики та напрями вдосконалення в економічній та технічній наукових сферах* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (5-6 грудня 2023 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя : ЗНУ, 2023. С. 72-73.
51. Ярошенко О. В., Меліхова Т. О. Удосконалення обліку, оподаткування та контролю надходження виробничих запасів на малому підприємстві з врахуванням умов міжнародних програм з метою підвищення ефективності автоматизованих процесів систем управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2 (подано до друку).

ДОДАТОК А

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТОВ «МЕТАЛ ТРЕЙД ПРОМ»

Баланс (звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	614	355	0
первісна вартість	1011	2407	2749	0
знос	1012	1793	2123	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0

первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	8	8	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	622	363	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	4	21	0
Виробничі запаси	1101	4	21	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0
Товари	1104	0	0	0

Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3	47	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	45	25	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	17	21	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0

у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	2	0
Усього за розділом II	1195	69	117	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	691	480	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	541	541	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	1104	1104	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0

Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-1930	-2107	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	-285	-462	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	70	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	837	872	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0

резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	907	872	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	0	29	0
за розрахунками з бюджетом	1620	23	16	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	7	4	0

за розрахунками з оплати праці	1630	14	8	0
за одержаними авансами	1635	7	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	18	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	0	14	0
Усього за розділом III	1695	69	70	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	691	480	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	768	39
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(12)	(37)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	756	2
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	7	638
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(380)	(0)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(543)	(1041)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(160)	(401)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	112
Інші доходи	2240	0	0

Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(160)	(289)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	17	12
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(17)	(301)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-177	-301

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	12	36
Витрати на оплату праці	2505	236	295
Відрахування на соціальні заходи	2510	77	109
Амортизація	2515	271	244
Інші операційні витрати	2520	327	334
Разом	2550	923	1018

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	355	127	0
первісна вартість	1011	2749	2492	0
знос	1012	2123	2365	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0

накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	8	8	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	363	135	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	21	10	0
Виробничі запаси	1101	21	10	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0

Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	47	54	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25	33	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	21	38	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	21	38	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0

резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	2	7	0
Усього за розділом II	1195	117	142	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	480	277	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	541	541	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	1104	1104	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2107	-2141	0

Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	-462	-496	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	70	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	756	610	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	4	0	0
Цільове фінансування	1525	112	112	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0	0

інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	872	722	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	29	1	0
за розрахунками з бюджетом	1620	16	20	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	4	4	0
за розрахунками з оплати праці	1630	8	7	0
за одержаними авансами	1635	7	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0

за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	14	19	0
Усього за розділом III	1695	70	51	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	480	277	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	938	768
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(541)	(12)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	397	756
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0

Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	7	7
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(392)	(380)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(35)	(543)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(23)	(160)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0

Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	7	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(15)	(160)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19	17
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(34)	(177)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0

Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-34	-177

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	62	12
Витрати на оплату праці	2505	274	236
Відрахування на соціальні заходи	2510	88	77
Амортизація	2515	247	271
Інші операційні витрати	2520	264	327
Разом	2550	935	923

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:	1010	127	139	0
первісна вартість	1011	2749	2492	0
знос	1012	2365	2353	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0

накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	8	8	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	135	147	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	10	23	0
Виробничі запаси	1101	10	23	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0

Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	54	81	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	33	49	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	38	53	0
Готівка	1166	0	0	0
Рахунки в банках	1167	38	52	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	7	1	0
Усього за розділом II	1195	142	207	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	277	254	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	541	541	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	1104	1104	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0

Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2141	-2002	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	-496	-357	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	70	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	610	457	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	112	112	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітної періоду)	1531	0	0	0

резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітної періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітної періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітної періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	722	569	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	1	2	0
за розрахунками з бюджетом	1620	20	18	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	4	2	0
за розрахунками з оплати праці	1630	7	10	0
за одержаними авансами	1635	7	0	0

за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	19	10	0
Усього за розділом III	1695	51	42	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	277	254	0

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1065	938
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(412)	(541)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	653	397
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0

Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	5	7
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(479)	(392)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(8)	(35)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	171	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(23)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	7

Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	171	0
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(15)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	32	19
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	139	0
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(34)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	139	-34

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	71	62
Витрати на оплату праці	2505	296	274
Відрахування на соціальні заходи	2510	57	88
Амортизація	2515	88	247
Інші операційні витрати	2520	365	264
Разом	2550	877	935

Баланс на 31.12.2022 р.

Форма № 1-м

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		26.9
Основні засоби:	1010	39.3	18.5
- первісна вартість	1011	2491.9	2442.8
- знос	1012	(2452.6)	(2424.3)
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	8	8
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	47.3	53.4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	23.2	12.3
- у тому числі готова продукція	1103		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	80.6	46.1

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
- у тому числі податок на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	48.8	72.2
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	52.9	9
Витрати майбутніх періодів	1170		16
Інші оборотні активи	1190	0.9	1
Усього за розділом II	1195	206.4	156.6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	253.7	210

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	540.7	540.7
Додатковий капітал	1410	1104.1	1104.1
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-2002	-2011.3

Неоплачений капітал	1425	()	()
Усього за розділом I	1495	-357.2	-366.5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	568.7	524.9
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
- товари, роботи, послуги	1615	2.4	0.2
розрахунками з бюджетом	1620	18.1	18.6
у тому числі з податку на прибуток	1621		
- зі страхування	1625	2.3	4.5
- з оплати праці	1630	10.3	13.4
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	9.1	14.9
Усього за розділом III	1695	42.2	51.6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	253.7	210

Звіт про фінансові результати за 2022 р.

Форма № 2-м

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1093.2	1065.5
Інші операційні доходи	2120	(22.3)	(4.7)
Інші доходи	2240	22.3	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1137.8	1070.2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(546.6)	(412.4)
Інші операційні витрати	2180	(565.6)	(487)
Інші витрати	2270	()	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1112.2)	(899.4)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 - 2285)	2290	(25.6)	(170.8)
Податок на прибуток	2300	(34.9)	(31.4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-9.3	139.4